

NEPRIKLAUSOMA LIEITUVA

Nr. 14(886) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. BALANDŽIO-APRIL 1 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Komunistų irimas tęsiasi, bet...

- KOMUNISTŲ SKILIMAS IR JŲ TARPUSAVĖ SUIRUTĖ DIDĖJA
- KINIJOS KOMUNISTAI PAKARTOTINAI PUOLO RUSŲ KOMUNISTUS
- DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS ALIASKOJE SUGRIOVĖ MIESTUS
- GENEVOJE PREKYBOS IR EKONOMIJOS KONFERENCIJA
- SOMALIJA IR ETIOPIJA NESUSITARĖ IR PRADĖJO KARĄ

Komunistų krikimas, tarpusaviai nesutarimai ir bolševikinių pagrindų esmingas su svyravimu yra būdingiausias šių laikų reiškinys.

KINIJOS KOMUNISTAI PAKARTOTINAI PUOLA RUSŲ KOMUNISTUS

Kurie faktinai yra bolševikai, prisivertę komunistų vardą. Kinijos komunistai ne be pagrindo sako, kad rusų komunistai netikri komunistai.

Kinijos komunistai sako, kad rusų komunistas yra falšifikatas. Nors ir ne tuo pagrindu, kaip teigia Kinijos komunistai, bet jų teigimas turi prasmę.

RUSŲ KOMUNIZMAS YRA IMPERIALIZMO PADARINYS.

Šita faktą praėjusią savaitę Kinijos komunistai iškėlė dviejose konferencijose: Alžyre vykusioje Afrikos ir Azijos tautų draugystei nustatyti ir tarptautinėje juristų konferencijoje.

Rusų komunistas yra rusų imperializmo priedanga. Kinų atstovė Alžyre taip ir pasakė:

RUSŲ „PAGALBA“ NAUJOJMS VALSTYBĖMS YRA IŠNAUDOJOJISKA,

nes rusai per daug už tą pagalbą reikalauja ir tuo labai apsunkina ekonomiškai besivystančias valstybes.

Naujas reiškinys sovietinėse valstybėse — atviri ir dabar jau nepaslepiami darbininkų ir kitų pliečių streikai ir demonstracijos.

Maskvoje demonstracijos sukėlė studentai prie Maroko atstovybės. Ir tai buvo priežastis, kad

RUSAI PASKELBĖ VIEŠAI: KAS NESILAIKYS RUSŲ TVARKOS, BUS IŠVARYTAS

iš Rusijos. Laikytis tvarkos reiškia nestreikuoti, nedemonstruoti ir nereikšti nepasitenkinimo.

Slovenijoje tačiau įvyko streikas. Darbininkai pareikalavo aukštesnio atlyginimo. Ir tas paskelbta ir spaudoje.

Kitose valstybėse vyksta komunistinių vertybių perversinimas: Prancūzijoje, Italijoje, Švedijoje, kur yra spaudos laisvė, ypač atvirai. Ne nuostabu, kad Kinijos komunistai lengviau ir atviriau puola Rusijos komunistus. Ir jų

susikirtimai eina aštryn.

Kitas praėjusios savaitės įvykis.

GENEVOJE PRASIDĖJO TARPTAUTINĖ EKONOMINĖ KONFERENCIJA,

kurią atidarė Jungtinių Tautų sekr. U. Thant. Jos iniciatyvos tikslas padėti naujoms valstybėms ekonomiškai vystytis. Bet kai konferencija prasidėjo ir jona suvažiavo 122 valstybių atstovai, ji įgavo kitą pobūdį, ir dabar, nors dar ir ne visai išryškėjus jos pobūdžiai, tačiau ji namdaug laikoma

EKONOMINĖ IR PREKYBINĖ KONFERENCIJA.

Ji dar tik prasideda ir žada užtrukti apie tris mėnesius. Tat apie ją dar peranksti kalbėti. Tiek čia įdomu, kad nors ji globojama Jungtinių Tautų, tačiau joje dalyvauja ir tai organizacijai nepriklausančios valstybės.

Trečias praėjusios savaitės įvykis yra

ALIASKOJE ĮVYKĖS DIDŽIULIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS,

kuris sunaikino eilę Aliaskos miestų, nuplovė kelias žvejų salas, ir jo sukeltos bangos, siekusios 23 pėdų aukščio, pasiekė net Kaliforniją ir Havajų salas ir daugiau ar mažiau ir ten padarė nuostolių. Aliaskoje žuvo apie 60 asmenų ir 40-ties neranda. Anchorage, Valdez, Skagway miestų kaimurios gatvės visiškai sugriautos. Nuostoliai didžiuliai. Šiai didelei nelaimei Kanada, Anglija ir kitos valstybės pasiryžusios padėti.

KITOS NAUJIENOS

— Miršta generolas Mac Arthuras. Jam padarytos 3 operacijos, po paskutinės ligonio būseną pasunkėjo dėl plaučių uždegimo. Generolui išimta blužnis, dalis virškimo trakto ir kt. Nėra vilčių pasveikti.

— Chruščiovas, lydimas Gromyko, sekmadienį išvyko į Vengriją švęsti smurto sukautvių.

— Birmoje įvesta vienos, socialistų, partijos valdžia, kitų partijų turtai konfiskuoti.

— Kruvinos kovos tris dienas vyko Indijoje tarp fanatikų: hinduistų su musulmonais „okvose užmušta per 200 asmenų, tokių pat indų. Tai tikybinių kovų vaisius, fanatikų darbas.

KAS NAUJA KANADOJE

REIKALAUJA KEISTI KANADOS KONSTITUCIJĄ

Kvebeco konservatorių lyderis Balcer, kalbėdamas apie sosto kalbą, pažymėjo, kad Kanadoje yra kraštutinių skelbėjų, nežinint, kuriai politinei srovei jie priklauso. Smerkdamas kraštutinius, Balcer sakė, kad vis dėlto konstitucijos reforma yra būtina. Reforma yra pribrendusi, o Kvebekas Kanados istorijoje nori suvaidinti dinamišką rolę, kuriai kliudo pasenusi konstitucija.

SUNKUMAI KIPRE

Jungtinių Tautų kariniai daliniai jau pradėjo savo pareigas. Kovo 28 dieną Kanados daliniai, per 1000 asmenų, jau užėmė kai kurias pozicijas, kuriose prieš tai buvo angliai. Atvyksta švedų, suomių ir kt. kontingentai. Susitarta dėl tarptautinio modatoriaus, kuriuo paskirtas suomių buvęs atstovas Šveicarijoje Sakari Tuomioja. Tačiau tebėra sunkumų ir neaiškumų.

Naujasis Graikijos karalius sosto kalboje pareiškė, kad Graikija su Kipro graikais ir jų siekimais, kas yra aiškus Kipro graikų kurstymas. Tuo tarpu Jungtinių Tautų daliniai neturi jokių teisių. Jie tar tum ten bus tik stebėtojai. Tat Kanados užs. r. min. P. Martin, nuvykęs į Genują, ne tik dalyvauja pasaulinėje prekybos konferencijoje, bet ir tariasi su JTO gen. sekr. U. Thant dėl būsenos Kipre.

GYDYTOJŲ ATSAKINGUMAS UŽ OPERACIJAS

Toronte iškilo keista byla. East Toronto General Hospital'ly mirė 32 metų Patricia Morgan, po operacijos. Ji sirgo vėžio liga ir prieš tai turėjo kitą operaciją. Bet jos gydytojas dr. Brown rado reikalingą jai daryti antrą operaciją. Minėtos ligoninės vyr. gydytojas nepasitikėdamas dr. Brown, prie šio paskyrė asistentą dr. Vargą, kuris operacijos metu užprotestavo Brown operavimą. Šis užsigavo ir operavimą paliko dr. Vargai. Kai ligonė po 18 dienų mirė, jos sesuo susirūpino mirties

priežastimi. Mirusioji buvo su pjaustyta ir operuotoje vietoje... rastos metalinės žnyplės, nuo kurių ligonė ir mirė.

Kilo teismas, kuris tačiau nerado kaltininko, bet padarė svarbų sprendimą: prieš operaciją ir po operacijos turi būti tiksliai suskaičiuoti visi operacijai naudojami instrumentai, kad būtų aišku, ar kuris jų neliko operuotoje vietoje.

Paskutinėmis žiniomis 6- ms gydytojams prokuroras pateikė kaltinimą.

AUTOMOBILIZMAS KANADOJE

Praėjusiais metais Kanadoje išmesta į laužą 283,000 automobilių, o parduota 560,000 naujų mašinų. Be to, parduota 95,000 sunkvežimių. Už šių mašinų pirkimą kanadiečiai 1963 metais sumokėjo per milijardus dolerių, ket viršui milijardo daugiau negu 1962 metais.

1963 metų gale kanadiečiai turėjo asmeninių keleivinių automobilių apie 5 milijonus. Rusija viso turi tik 6 milijonus. Ši karta skelbiame: 6 milijonų, kad gyven tojų turi daugiau 10 kartų.

PREKYBA SU JAPONIJA

Dabar vyksta Kanados prekybos su Japonija dėl prekybos. Japonijos prekės, pasižymėtos dideliu pigumu, Kanadoje turi gerą rinką. Statistika rodo, kad japoniškų prekių importas Kanadon kyla. Ypač japonų tekstilės gaminiai. Nuo 1954 metų, kada buvo sudaryta prekybos sutartis, japonų tekstilės gaminių importas iš 5 milijonų dolerių pakilo iki 31 milijono dolerių. Kai Anglija 1963 m. im pirtavo 3 milijonus jūdų japoniškos tekstilės, Kanada jos importavo 14 milijonų. To kiu japoniškos tekstilės gaminių importo augimu ypač susirūpinę Kanados tekstilinininkai ir tekstilės pramonėje dirbą 178,000 darbininkų, kurie dabar bando daryti derybinkams įtakos, kad japoniškų prekių importas nekenktų Kanados gamybai.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

NAUJAS JAUNUOLIŲ TRANSPORTAS Į KAZACHSTANĄ

„Entuziastai, jus kviečia septynmečio statybų romantiška“ — tokiais žodžiais jaunimas skatinamas vykti į tolimąjį Kazachstaną. Kom jaunimo organe pažymėta, kad Kazachstano trestui „Celintrastroj“, vykdančiam darbus plėšinių krašte, reikalingos jaunos, stiprios rankos ir... „karštos entuziastų širdys“.

Komjaunimo S-gos CK biuras nutarė „visuomeninio siuntimo tvarka“ pasiųsti į Kazachijos respublikos minėto tresto vykdomas statybas didelį būrį respublikos vaikų bei merginų. Kiek lietuviško jaunimo vėl gabenama į „romantika dvelkiantį“ Kazachstaną — nepasakytą. Tik aišku, kad vadianamas „visuomeninis“ siuntimas neturi nieko bendro su ankščiau skelbtu tariaimai savanorišku jaunimo vykimu.

NUOSPRENDIS KLAIPĖDOS BYLOJE

Klaipėdoje kovo 5 — 14 d.

vykus septynių pagal Lietuvos išeinančių spaudą „Skude“ 1941 m. siautėjusios ginkluotos buržuazinių nacionalistų gaujos dalyvių“ bylai, ko vo 14 d. paskelbtas nuosprendis. Nors „aukščiausiojo teismo“ narys L. Miežėnas nurodė, kad kaltinamieji buvo nusipelnę mirties bausmės, tačiau, kadangi Lietuvoje veikiančio Baudž. bolševikinio kodekso 49 str. numatęs padaryti nusikaltimų senatį, tai mirties bausmė nebuvo taikoma. Pagal paskelbtą nuosprendį teismas nusprendė L. Jan-kauskui, J. Embrasui, J. Moc- kui ir L. Kniupui paskirti po 15 m. laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo pataisos darbų kolonijoje, A. Meidui ir A. Bričkui — po 15 metų laisvės atėmimo, iš jų 5 metus atliekant bausmę kalėjime, o likusį laiką griežto režimo pataisos darbų kolonijoje ir K. Vyšniauskui — 10 m. laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo

„LITO“ 1000-SIS NARYS

Foto: Tony Laurinaitis.

D. L. K. Vytauto Nepriklausomo Klubu Montrealyje pirm. Pr. Paukštaitis įteikia „Lito“ vedėjui Pr. Rudinskui pareiškimą įstoti nariu. Klubui teko 1000-sis numeris.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Labai dėkingi esame, kad malonūs skaitytojai, įvertindami mūsų pastangas, NL Mašinų Fondui atsiunčia įnašus. Ši karta skelbiame:

- ✓ Nogos Nijolė, Dr., Halifax \$ 20.00
- ✓ Jurkevičienė Emilija, Toronto \$ 10.00
- ✓ Dailidė Viktoras, Toronto \$ 10.00
- Viso ... \$ 40.00

Nuosirdžiai už įnašus dėkojame. Mašinų fonde buvo 12,272.00 Dabar gauta 40.00 MF dabar yra ... 12,312.00 MF užplanuota ... 15,000.00 MF dar trūksta ... 2,688.00

Reikia pastebėti, kad dažniausia įnašus palydi gražūs pasisakymai bei darbo įvertinimas. Dr. N. Nogos gi ypač

pabrėžė: „Vertindama Nepriklausomos Lietuvos“ objektyvią informaciją ir be kompromisų patriotišką lietuvišką kryptį, noriu savo kukliu įnašu paremti mašinų fondo vajų ir perku 2 šerius“.

Ačiū už gražius įvertinimus.

Prie progos pastebime, kad visi, nuperka šerų už 100 dolerių, „Nepriklausomą Lietuvą“ gauna nemokamai, atseit už 100 dol. įnašą gauna 5 % dividendo. Visus kviečiame pasinaudoti šia privilegija ir patogumu — kasmet nesiurpinti prenumeratos mokėjimu.

Būsime labai dėkingi visiems, kas prisidės prie NL Mašinų Fondo vajeaus plano įvykdymo. Valdyba.

NEW YORKO NAUJIENOS

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS LITERATŪROŠ PREMIA

už 1963 metus paskirta Mariui Katiliškiui už knygą „Šventadienis už miesto“. Ko vo 25 d. posėdžiavusią komisiją sudarė: J. Blekaitis, N. Ma- zalaite, Pr. Naujokaitis, A. Nyka - Niliūnas ir A. Vaičiulaitis.

RŪTA KILMONYTĖ LAIMEJO DAUGIAU?

Čia kalbama, kad Rūta Kilmonytė - Lee, laimėjusi iš

Chruščiovo išvyką į Lietuvą su savo tėvais, ten būdama išsikovojo senelės, kamandulienės, persikėlimą į Ameriką. Esą Hollywoodo žvaigždė kreipusis į Lietuvos „prezidentą“ Paleckį, kuris, savo ruožtu gavęs leidimą iš Chruščiovo, leids Kilmonytei išsi- vežti Amerikon senelę Kama ndulienę, motinos mot.ną... Kažin, ar tai bus tiesa?

Kanados Lietuvių Fondas

Į LIETUVIŲ FONDĄ

nauji asmenys ir organizacijos įstojo nariais:

- 1. Lietuvių B-nės Ottawos apylinkė... \$100
- 2. P. L. I. A. S-gos Ottawos skyrius \$100
- 3. Inž. A. Paškevičius ir žmona, Ottawa \$100

pataisos darbų kolonijoje. Pagal „Tiesos“ (nr. 63, kovo 15) paskelbtą pranešimą dar konfiskuotas nuteistųjų turtas, o pats nuosprendis pagal bolševikinę tvarką esąs galutinis ir kasacine tvarka neapskundžiamas. Būdinga, kad aukščiausios bausmės reikalauš prokuroro padėjėjas J. Ba- čionis pažymėjo, kad „mūsų tarybiniai įstatymai yra teisingi ir humaniški...“ E.

- 4. Dr. A. Jurkus, Ottawa, \$100
- 5. A. Liaukus, Hamilton, \$100
- 6. Inž. S. Naikauskas ir žmona, Windsor \$100
- 7. J. Tumosa ir žmona, Toronto \$200

Galima pastebėti, kad įnašai padaryti daugumoj vis iš mažesnių apylinkių, šiuokart iš Ottawos. Ankojusiu daugiausia pasižadėjo ateity savo įnašą padidinti ligi 1000 dol. Nuosirdus ačiū. Einamosios sąskaitos yra atidarytos šiuose Lietuvių Kredito bankuose: „Parama“ — 1129 Dundas St. W., Toronto 3. Sąsk. nr. 2193; „Litas“ — 1465 De Seve St., Montreal 20, Que. Sąsk. nr. 889. Kanados Lietuvių Fondo Org. Komitetas.

K. ŽIZIONIENEI,
SONUI, DUKTERIMS IR JŲ ARTIMIESIEMS,
mirus Montrealyje
KAZIMIERUI ŽIZIONUI,
nuosirdžiai užuojautą reiškia
J. ir V. Bumbuliai.

Gilios užuojautos
ŽIZIONŲ ŠEIMAI,
mirus vyrui ir tėvui,
KAZIMIERUI ŽIZIONUI,
reiškia
Paukštaičių šeima.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
**LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.**

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries ...\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Spaudos ir informacijos reikalai

**PASaulio LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBAI
SUMANIUS SUŠAUKTI SPAUDOS LEIDĖJŲ, REDAKTORIŲ IR RADIO VALANDELIŲ VEDEJŲ
SUVAZIAVIMĄ**

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba iškėlė sumanymą sušaukti laikraščių leidėjų, redaktorių ir radio valandėlių vedėjų suvažiavimą ir pradėjo žygius šį sumanymą įgyvendinti birželio 7 dieną PLB Valdybos pirminko, Juozo Bačiūno, Sodus Michigan farmoje.

Sumanytojai jokios suvažiavimo programos neskelbia, tikslai teiraujasi, gal kokia nors programa būtų reikalinga? Gal kas pasiūlys dienotvarkę?

Taip suvažiavimo reikalą pastatius, neiškus darosi suvažiavimo tikslas. Pasisvečiuoti pas PLB Valdybos pirmininką? Žinome, girdime, kad jis svetingas. Gal padidin ti Sodus farmos reklamą? Ji, atrodo, ir be to gera. Greičiau sia, PLB Valdyba turi kokius nors tikslus, arba mato reikalingą tokį suvažiavimą daryti, ki taip esant to nesiimt.

Iš tikrųjų suvažiavimas gali turėti didelę dienotvarkę, nes mūsų spaudos informacijos žmonėms yra klausimų, kurie reikalingi apsvaistymo.

Visų pirma mums reikia geresnio bendradarbiavimo. Mūsų spaudai ir informacijai reikėtų vieningesnės krypties. Mūsų spauda galėtų dar stipriau, sutartiniau ir vieningiau kelti kovos sąjūdį prieš okupacijas. Mūsų spauda ir radio transliacijos veikdamos sutartiniau, galėtų stipriau ir efektingiau paremti kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Kai atsivežtinė iš tremties žurnalistų organizacija visai jau nustojo veikusi, reikėtų su daryti ir koks nors koordinuojantis organas, kuris atstovau

tu lietuviškąją spaudą ir neleistų lietuviškosios spaudos vardo naudoti visokiems „samozvancams“, dirbantiems Lietuvos okupanto naudai. O „samozvancai“ visada veiklūs, tat jie reikalingi priežiūros.

Toks suvažiavimas pasakytų ir savo žodį dėl spaudos žmonių organizacijos, jeigu tokia ligtol susidarytų, nes dabar, prasidėjus organizuoti spaudos darbininkams, kilo aštrių ginčų, kurie neatrodo, kad būtų objektyvūs ir rimti. Gal ir organizatoriams reikėtų kol kas susilaikyti, kol įvyks PLB V-bos organizuojamas suvažiavimas, kuris, jeigu tikrai įvyks, bus žinoma, galimai autoritetingas ir lemiamas reikšmės.

Informacijos reikalai taip gi gali būti daug geresni, negu kad dabar yra. Ypač grynai lietuviškosios informacijos.

Klausimų gali būti ir daugiau, ir jų tikriausiai bus iškelta.

Tačiau reikia pabrėžti vieną, kad dalyvautų bent daugumas redaktorių arba atsakingų jųjų atstovų. Jeigu su važiavimas nors ir atstovai, bet neatsakingi, be pilnų įgaliojimų, tai konferencija nebus visai pajėgi spręsti klausimus. Šita organizatoriai turėtų gerai išsiaiškinti.

Bendrai gi kalbant, aktualių svarstyti klausimų yra, todėl ir suvažiavimas reikalingas. Bet ar mūsų spaudos žmonės tokiam suvažiavimui bus pasiruošę ir sugebės dalyvauti?

J. Kardelis.

Spaudos apžvalga

**DĖL V. RASTENIO PASISAKYMŲ APIE
„MILIJONINĖS PETICI JOS SUMANYMĄ“**

V. Rastenis 3-me „Dirvos“ n-ry sumanė apsvaistyti J. Kardelio antrame PLB Seime referuotąjį sumanymą Jungtinėms Tautoms išteikti Lietuvai laisvės reikalavimo klausimų peticiją. Kaip V. Rasteniui įprasta, prie pozityviųjų klausimų jis moka prieiti iš atbulos galo arba iš neigiamos pusės, todėl išvados visada aiškiai negatyvios. Taip jis padarė ir su peticija Jungtinėms Tautoms.

Kad būtų vaizdžiau ir pašaipiau, jis griebėsi matematikos, kurios jis pasigedęs Seime, ir dar panaudojo statistiką, todėl peticiją Jungtinėms tautoms iškėlė iki ketvirtos aukšto, suskaičiavo lapus ir išlaidas iki milijono... Trūko tik to, kad V. R. būtų išmėta vės lapus ir jais apjuosęs žemės rutulį... Tikslas aiškus: meskite į krepšį peticijos su-

manymą, nes jis brangus, daug darbo reikalauja, daug išlaidų, o efekto nepadarysi nei Amerikai, nei Jungtinėms Tautoms, kurios dar... nežinos, kur peticiją padėti, kaip nežinojo ir amerikoniai, kur JAV lietuvių peticiją padėti... Viena tik tai V. Rastenis „užmiršo“, kaip gi tą peticiją priims... Chruščiovas ar kas bus jo vietoje, kai peticijai pa rašai bus renkami.

Svarbiausia gi, kad V. Rastenis sąmoningai nutylėjo pagrindinius peticijos tikslus: 1. Ne milijoną, bet milijonus parašų surinkti. 2. Parašus rinkti ne vien Jungtinėse Amerikos Valstybėse, bet, visose valstybėse, ir tose, kuriose lietuvių nėra. 3. Tai turi būti sąjūdis, kuris mus pačius pajudintų iš to nuosmukio, kuriame V. Rastenis savo svarsty me gieda himną, ir sąjūdis,

ŽODIS priklauso dailini nku R. Viesului

„MŪSŲ DAILES GYVYBINGUMU SKŪSTIS
NEGALIME“.

sako dailininkas Romas Viesulas, laimėjęs antrą Follow-ship stipendiją

— Kokia specialybe dirbate?

— Tyler School, of Fine Arts of Temple University pradėjau grafikos meno in- struktoriaus 1960 metais. Maždaug už pusmečio buvau pakeltas Assistant Professor of Graphic Arts, kuo ir dabar tebesu. Nuo pat pradžios ir dabar esu atsakingas ir vadovauju grafikos skyriui čia šio to mokykloje. Tai universite- to pilna meno mokykla, un- dergraduate ir graduate kur- sai; duodame BFA MFA lai- psnius. Dienos kursai yra be- veik išimtinai koleginių am- žiaus studentams; vakarinėje mokykloje yra ir suaugusių, ateinančių pasipildyti moksle dailininkų, norinčių gauti ma- gistro laipsnį.

— Ar turite gabių moki- nių - studentų?

— Kaip mene, taip ir mo- kykloje dideli talentai yra re- ti. Didesnio gabumo žmonės, kurie pralenkia vidurkį, yra vienas iš 10 ar iš 15. Nors dėstymą mėgstu, tai tie gabie- ji sudaro dėstymo naštos at- pildą. Kitiems esi „daktaru“ (kūrybiškai...), „tėvu“, „glo- bėju“, „gelbėtoju“...

Gabumą galima greit ir be svyravimų pastebėti. Bet ne- gali niekuomet būti tikras, katrais gabus studentas išaugs ir gabių dailininką. Dažnai ga- bieji pasiklysta vėliau, susi- painioja gyvenimo spąstuose, nutraukiami iš pašalios, ar pa- simeta savyje. Dažnai, viduri- nio gabumo studentas visų nustebimui ima ir išauga, ir pralenkia lūkesčius. O visas tas procesas vystosi tavo aki- vaizdoje. Idomus spektaklis.

Dideli talentai pasitaiko i metus kartą ar rečiau. Kar- tais būna susigrūdimas talen- tų, kai pasitaiko grupė išimti- nai gabių žmonių. Beveik pa- našus ritmas kartojasi ir me- no istorijoje... Bet pasireiški- mas mokykloje nebūtinai ei- na ta pačia kreative gyvenime.

— Ar Jus patenkina profe- soriaus darbas?

— O, taip. Darbas su jau- nais žmonėmis yra labai at- svyginantis, kai matai užuo- mazgą tų pačių problemų, ku- rias turėjai prieš daugelį me- tų. Daugelis dėstytojų sako- si, kad jiems mokiniui netiesio- giai padeda jų pačių kūryboje. Man, to nepasakyčiau. Mūsų dvasios eina skirtingom kreivėm.

Antra — dėstymas, kaip mano atveju, dėstant tik tris dienas ir gaunant pilną algą, yra geros kūrybinės sąlygos dailininkui. Pavyzdžiui, to ne galima būtų pasakyti, jei ka- tenka dėstyti gimnazijoje (hi gh school); Amerikoje sako- ma, kad dėstymas universite- te ar kolegijoje yra kūrybinio dailininko priebėga... Atrodo, kad taip.

— Ką naują pastebite me- no raidos apraiškose?

— Ką gi? Čia nėra taip len- gva atsakyti trumpai. Kas nors nauja visuomet yra, kai kaskart ateina naujų žmonių i menus.

Gal didžiausia pastanga kū- rėjui, (sakyčiau tiksliau pe- dagogui) laikyti atviras akis ir pastebėti tai, kas darosi me- ne. Nepriklausoma, ar tai ge- ra ar bloga. Nes tai nuolatinio vyksmo srovė.

Gal didžiausias faktas, ar- ba priekaištas šiandienai, tai, tas, ir kūrėjų ir pirklių rūpes

kuris kitas tautas paskatintų įsisąmoninti laisvės ir bolše- vizmo klausimus, tikslus bei paskatintų visus kovai už lai- vės ir tautų apsisprendimo tei- sę.

Kadangi V. Rastenis, siek- damas savo tikslų, tyčia falsi- fikavo peticijos turinį, tat ne- ra prasmės daugiau apie tai rašyti. Viena tik tai galima pa- sakyti: V. Rastenio šis pasisa- kymas yra ryškiausias nuosmu- kiškos galybės pavyzdys.

tis, pernelyg didelis rūpestis: „kas nauja“? Amerika yra bendrai linkusi i naujenybes, ir čia beveik nė vieno produk- to nepaleidžiama i rinką nepa- žymėjus, kad tai „new“ arba „improved“... Tas turi blogą įtaką menui. Daiktam, kas je- bebūtų, raštas ar vaizdas — neleidžiama išaugti.

Naujienybų gaudymas yra ryškus visam šiam šimtme- čiui. Jis darosi tolygiai aršes- nis.

— Kokie nauji sumanymai Jums neuoda ramybės?

— Mano ramybė sudrum- ta: dabar man paskirta Gug- genheim Fellowship, su jos \$ 4,500.00 grafikos menui. Vie- naip ar kitaip juos reikės in- vestuoti menui. Galvoju dary- ti seriją spalvotų litografijų, tai būtų junginys darbų, vi- duramžių manuskriptų dvasioje, jungiant vaizdą, grego- rianiško giedojimo natas ar Cantus Firmus dvasioje voka- linį atlikimą.

Trumpai, tai būtų pastan- ga jungti grafikos vaizdą su garsu, ir patiekti žiūrovui kaip vieningą išpūdį. Čia pla- nai. Kas iš jų bus, pažiūrėsi- me. Iš Universiteto gausiu „leave of absence“, ir reikės tikriausiai kur važiuoti. Tuo tarpu galvojasi Roma. Bet fel- lowship prasideda rugsejo mėnesį, tai turiu laiko pla- nam.

Savo planuose esu nevaržy- tas, nes ši suma duodama dai- lininkui dovanų, naudoti kaip išmano savo kūrybai. Fellow- ship skirta metams.

— Jei neklystu, šitą stipen- diją, arba fellowship esate ga- vęs jau anksčiau?

— Taip, 1958 metais. Tai antras paskyrimas.

— Už ką Jums paskyrė šį kartą?

— Jury komisijos sprendi- mai, tiksliau sakant — josios motyvai dailininkui nežino- mi. Spėju, už darbų, kuriuos esu padaręs paskutinių devejų metų bėgyje, o taip pat, gali- mas dalykas, ir mano planai ateičiai galėjo turėti reikš- mės.

— Ką galėtumėt pasakyti apie lietuvių dailės sritį?

— Dailininkai tremtyje tu- rėjo ir teturi bene geriausią padėtį ta prasme, kad jie nėra riboti kalba. Vaizdas yra visiems suprantamas, tiksliau sakant, prieinamas. Bendrai, pokariniiais metais meno gy- venimas buvo nepaprastai gy- vas. Nenuostabu, kad mūsų- kių turime visur. Tik pami- nėjus keletą vardų: Australi- joje Šalkauskas, Zikaras; Pra- ncūzijoje Kasilius, Mončys, Pranas; Kanadoje Valius, Ra- čkus; Pietų Amerikoje Rim- ško. O kas juos suminėtu Ame- rikoje? Kaip matot, ir tų zmo- nių ir laurų apstu.

Aš su dideliu viltim ir su džiaugsmu žiūriu i pačius jauniausius, tuos, kurie nei sa- vo krašto, nei Europos nema- tė, o va čia auga ir geras dar- bais ir geras vardais. Pami- nėti tik čikagiškius Zapkę ir Braždį. Tai yra didelio talen- to jauni menininkai. Ir jei jie nepamirš savo kilmės tolimes- nėje sekmėje, mums bus didė- lio džiaugsmo iš jų.

Kadangi gimiau ir augau Latvijoje, teko stebėti iš to- lo mūsų dailės vystymąsi. Ką pa- sakiau pirma, patvirtina ma- no seną tezę, kurią aš esu iš- tikinęs, kad lietuviai menuose gabūs, ir tikrai vitališkesni už mūsų geografinius kaimy- nus, kurie linkę i racionalu- mą, beveik tuo pačiu i techni- ką sustingimą ir konservatiz- mą. Norėčiau tvirtinti, kad mes vitališkesni.

Galimas dalykas, kad šitas palyginimas gali būti ir ne- tikslus naujame krašte, kur vi- si esam įtakoti tų pačių ap- linkybų.

Kaip bebūtų mūsų dailės gyvybingumu skūstis negali- me.

Dėkojame dail. R. Viesului už įdomius atsakymus.

NL red.

Jaunimui skaityti

MAIRONIS

Pirmyn i kovą

Pirmyn i kovą už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos!
Garbė tėvams, kurie ją gynė,
Ir kas už ateitį kovos!
Pastiprink, didis Dieve, mus
Atremti priešo puolimus!

Už mūsų žemę numylėtą,
Už bočių milžinų kapus,
Už brangų vardą paveldėtą,
Kursai garsus pasaulio bus.
Palaimink, Viešpatie, galingas,
Lietuvių pastangas teisingas.

Pirmyn gi, vyrai, už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos!
Ją bočių bočiai amžiais gynė,
Už ją ir jų vaikai kovos!
Pastiprink, didis Dieve, mus
Atremti priešo puolimus.

Kur senas miestas Gedimino,
Kur eina Nemunas platus,
Kur mūsų Vytį priešai žino,
Kas dris užpulti tuos kraštus?
Palaimink, Viešpatie galingas,
Atremti audras pragaistingas!

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ZALYS.

PARTIJA, LOŠTA R. FISCHERIO SIMULTANE

1964 m. vasario mėn. 23 d.

Baltieji: R. Fischer

Juodieji: V. Žižys

Siciliškas gynimasis.

1 e4 c5

Žf3 a6!?

Ėjimas įvestas i praktiką belgų didmeisterio O'Kelly. Jis turi šviesių ir tamsių pu- sių.

3 d4

Po partijos Fischeris pa- reiškė, kad 3c4 yra geresnis ėjimas. Tačiau, kiek žinoma šio šachmatų skyriaus vedė- jui, pats Fischeris nelošė sa- vo rekomenduoto ėjimo prieš sovietų didmeisterį Korčnojų 1960 metų Buenos Aires tarp tautiniame turnyre.

Pachmanas savo teorijoje taip pat pataria lošti 3c4, bet praktikoje paprastai lošia 3d4.

3 ... cd

4 Ž:d4

Paminėtoje partijoje prieš Korčnojų Fischeris paaukavo pėsčią: 4c3! ir po 4...dc 5Ž:c3 Žc6 6Re4 d6 70—0 Žf6 igavo apylygę partiją, kuri baigėsi remizu.

4 ... Žf6

5 Žc3 e5

Tokiu būdu buvo pasiektas vienas iš to debiuto pagrindi- nių variantų.

6 Žf3

Šis ėjimas yra geresnis ne- gu 6 Žb3, i kurį taip pat, kaip ir šioje partijoje, sektų 6 ... Rb4.

6 ... Rb4

7 Ž:e5 0—0!

Taip lošė islandų didmeiste- ris Olafsson 1959 metų pasau- lio pirmenybių kandidatų tur- nyre prieš garsųjį estų did- meisterį Paul Keresą.

8 Vd4

Čia Keresas sulošė 8Rd3 ir po 8...d5 90—0 R:c3 10bc de 11 Re2 Vc7 12 Žc4 Bd8 13 Rf4 Ve7 igavo blogesnę padėtį, kuri privedė jį prie pralošimo.

8 ... R:c3+

9 bc d6

10 Žc4 Ž:e4!

11 Re3

Po 11 V:e4 juodieji būtų iš- lošę valdovę ėjimu 11... Be8.

11 ... Be8

12 Bd3

Žc6

13 Vb6

Vf6

14 0—0

e5

15 Ža5

V:c3

Juodieji laimėjo pėsčią ir kartu igavo pozicinę persva- rą.

16 Ž:c6

V:c6

17 Vd4

Rf5

18 Bfe1

Žd6

19 Rf1

Be4

20 Vd1

Bae8

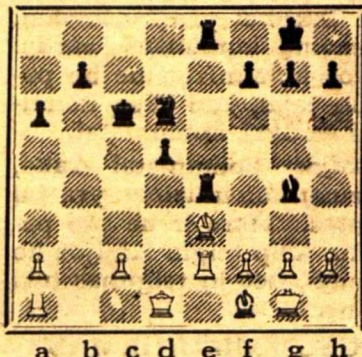
Visos juodųjų figūros yra gražiai koordinuotos. To pat- negalima pasakyti apie bal- tuosius.

21 Be2

Rg4!

Coup de grace.

Finalinė padėtis.

Baltieji pasiduoda.

PEKINAS PRIEŠ SOVIETINIUS FILMUS

Pekine leidžiamas literatū- ros žurnalas „Wen Yi Pao“ paskelbė stra.psnį griežtai smerkiantį sovietinėje- filmų gamyboje atsiradusią vad. „naująją bangą“. Esą sovieti- niai filmų gamintojai jau ne- bekreipia dėmesio i sovietnio filmo revoliucines tradicijas. Labiausiai kinų kritikuotas sovietinis filmų rež. Tšuch- raj, pastatęs „41“, „Kareivio baladę“ ir „Grynąjį dangų“. Kinams nepatiko, kad sovieti- niuose filmuose keliama nuo- monė, jog karas žlugdąs as- mens laimę ir meilę. Dabar ki- nų kritikai daro išvadą, kad ir sovietinis pilietinis karas buvęs nežmoniškas. E.

DARKO LATVIŲ KALBĄ

Viešas latvių kalbos darky mas atkreipė i Latvijos kom jaunųjų organo „Padomju Jaunatne“ (vasario 25 d.) dė- mesį. Laikraštis patiekė to- kio kalbos darkymo pavyz- džius. Esą atsiranda keistų ir nesuprantamų žodžių bei sa- kinių ir tai tenka laikyti lat- vių kalbos pažeidimu. E.

Ar žinoma, kad

„NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS“ SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvie- timus, vizitines, įvairius blankus, receptams lape- lius, vedybinius pakvieti- mus, mirties atveju užuo- jautos laiškus, padėkos korteles, visokių „stat- mentus“, vokus su adre- sais, laikraščius, žurnalus ir knygas.

Darbą atlieka pigiau, ne- gu kitos spaustuvės.

Kviečiame įsitikinti.

Spausdinius galime priimti pa- tu ir paštu pasiųsti.

Adresas: 7722 George Street,
LaSalle, P. Q., Canada.

Objektyvus svetimtaučio žodis apie Lietuvą

Iš „La Presse“, Montreal, Mardi, Mars 17. 1964. No. 131.
H. M. Bergman — Užsienio žinių tarnyba

„La Presse“ — didžiausias Amerikos kontinento prancūzų kalba dienraštis, didžiausias Montrealio ir Kanados dienraštis, — įdėjo straipsnį, kuriame mums tiesa, nieko nauja nėra, bet kuriame Lietuvos padėtis drauge su Latvija ir Estija, taip tiksliai ir objektyviai aprašyta, kad tenka tikrai stebėtis, kaip svetimtautis, tulpas ar korespondentas, taip tiksliai ir taip giliai sugebėjo pamatyti ir pajauti tikrąją padėtį.

NL.

PABALTIO VALSTYBĖS — SVETIMI KŪNAI SOVIETŲ BLOKE.

„Švedas, atvykęs iš Maskvos į Taliną, pasijunta atradęs savo tėviškę“, rašė M. Ingmar Lindmarker, „Svenska Dagbladet“ korespondentas Maskvoje, kai prieš trejus metus jis pirmą kartą apkanė seną Estijos sostinę.

Vos penkios valandos kelio nės greituojų traukiniu skiria Taliną nuo Leningrado, laiko mu daugiau ramuotu iš visų rusų miestų, bet skirtumas ap linkumos ir gyvenimo sąlygų žymiai padidina to atstumo iš pūdi.

M. Lindmarker'ui tuoj krito į akį viduramžių gotikos miesto švara, supūt sienos su bokštais; gyventojų išvaizda ir vakarietiška elgsena (vakarų Europos gyventojų. JV.); net matomos prekybininkų pastangos pagražinti vitrinas, nežūrint prekių stokos. Bendrai Estijos sostinė daro įspūdį „buržuazinio“ — visai priešingo proletariniam rusų miesto išpūdiui.

KULTŲRŲ SKIRTUMAI

Pabaltijo valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva — buvo įjungtos į URSS 1940 metais vadin. statusu „Sovietų laisvos respublikos“. Iš kitos pusės, kultūrinio atžvilgiu Estija ir Latvija priklauso germanų, skandinavų grupei, ką rodo neginčijamai Talino ir Rygos gotikos bokštai, Lietuva, gi amžių bėgyje buvo federacijoje su Lenkija. Bažnyčių Vilniuje renesanso ir baroko stiliai byloja lotynų įtaką, — katalikišką praeitį.

Rusai stengiasi visais būdais paversti estus, latvius ir lietuvius ištikimais sovietų piliečiais. Ne tik tai šiose trijose respublikose randasi skaitlingi rusų kariuomenės garnizonai, bet jas yra „užplūdusios“ ištisos gaujos rusų technikų ir administratorių. Jie yra taip skaitlingi, kad net Taline, Rygoje ir Vilniuje girdima rusų kalba beveik taip dažnai, kaip ir vietinė ša lių.

REZISTENCIJA

Nors Baltijos gyventojų re

zistencija „sovietizacija ir rusifikacija“ šiandieną yra priverstai pasyvi, tačiau estai atvairiai ir lietuviai niekad nėra atsisakę svajonių pasilikti tikrais europiečiais. Jie rodo krastutinę neapykantą (net kartais apgaulėtiną) viskam, kas yra rusiška, tai atmesdami. Stai rusai rodo savo vaikishką pasididžiavimą avėdami žibantius naujus purvabridžius, net ir sausam ir gražiam orui esant, — tai pabaltiečiai nustojo jais apsirūpinti ir dėvėti net didžiausiam purvui esant.

RYŠIAI SU VAKARAI

Savo izoliacijoje baltai (pa baltiečiai) palaiko ryšius su vakarais per užsienio radio transliacijas ir per suomių ir švedų televizijas. Jie klausosi „Amerikos balso“ ir transliacijų B. B. C. (British Broadcasting Corporation). Kad kuo daugiau pagautų svetimų siustuvų, — pabaltiečiai skat lingai studijuoja svetimas kalbas. Vieninteliai užsienio laik raščiai, parduodami Pabaltijo valstybėse, yra „Daily Worker“ — britų komunistų partijos organas ir „Kansan Ugi set“ suomių komunistų laikraštis. Pabaltiečiai išgraibsto juos ne dėl jų redaktorių vėdamų linijų, bet dėl to, kad jie yra spausdinami svetima kalba.

STALININĖ ERA

Stalininė era Pabaltijo valstybėse pasižymėjo ištisa eile išvežimų — gyventojų deportacijų. Žiauriausia deportacija buvo 1949 metais, kurios tikslas buvo palaužti gyventojų pasipriešinimą kolektyvizacijai. Rekvizicijos ir pakėlimas mokesčių gyventojų ne išgąsdino, bet „pergrupavimas“ ir Rusiją, palaužė visas pasipriešinimo jėgas.

Šiandieną Pabaltijo žemės ūkis beveik visas kolektyvi zuotas.

1949 metų kompartija turėjo ir kitų tikslų — palaužti politinį pasipriešinimą. Kol buvo laisvi ūkininkai, — anti

Dailininkas Telesforas Valius čia vaizduoja, kaip Lietuvos žmonės Velykų pirmąją dieną, iškilmingai giedodami, eina aplink bažnyčią. Dabar sovietinis okupantas neleidžia šių iškilmingų eisenų.

sovietiniai rezistentai (partizanai. J. V.), besislapstydami miškuose, galėjo apsirūpinti maistu ūkiuose. Stipriausią rezistenciją išvystė Lietuva savo didelėse ir tankiose giriose. Dėl to Lietuva ir buvo respublika, kuri daugiausia nukentėjo nuo deportacijų, — jos tam tikri plotai dar ir šiandieną yra be gyventojų.

Po Stalino mirties, 1953 m. kovo m. 15 d., deportacijos buvo sustabdytos, teroras pa keistas švelnesniu spaudimu. Režimas koncentruoja savo pastangas jaunuo menės kryp timi. Beveik visi jauni baltai verčiami įstoti į komsomolą, sovietų komunistų partijos organizaciją. Jei kas atsisako, nustoja teisių ir aukštesni ir i universiteto mokslą, tas grasi nimas verčia jaunuo menę pri klausyti komsomolui, bet tai dar nesu silpnina jų tautinę dvasią.

Komsomolo vienetai daugumoje yra tik ant popierio, ką pripažįsta ir sovietų spauda Pabaltijo valstybėse. Estų komunistų laikraštis „Noorte Naai“ iš lapkričio mėn. 14 d. pabrėžė, kad komsomolo organizacija Parnu miškingo rajono priskaito apie 200 narių, bet nei vienas iš jų nesutvarkė savo nario įnašų. Kai viršūnės prisiprė grupės sekretorių, tai pastarasis atsakė: „Gerai, atleiskite mane dėl nesugebėjimo. Tai viskas, ką aš ir pageidauju“.

Komsomolo centras Rygoje, Latvijos sostinėje, buvo priverstas nutraukti rodymą sovietų filmų, kadangi nariai

negalėjo būti pritraukti net nemokamu (laisvu) įėjimu. Priešingai, tie patys jaunuoliai stovi ištisas valandas eilėse, kad gauti vietą rodymo užsienio filmose.

RELIGINIAI PERSEKIOJIMAI

URSS itin bijo bažnyčios įtakos. Tai katalikiškoje Lietuvoje dėlto persekiojimas dvasiškių pats žiauriausias. Daugelis kunigų nuteisti priverčiamiems darbams, remiantis sufabrikuotais kaltinimais dėl šnipinėjimo arba valiutos spekuliacijos. Nežiūrint laisvų kreditų atstatymui viešų pastatų, — jokia bažnyčia, su griauto antrojo pasaulinio karo metu, nebuvo atstatyta; išlikusios bažnyčios pavestos „kitokiems naudojimams“, — koncertų salėms, kinais, muziejais, sportui ir t. t.

Nors piliečiai, kurie tuokiasi arba krikštija savo vaikus bažnyčioje, ir nustoja tam tikrais atsitikimais savo tarnybos vietų, arba pajunta kitokių nemalonumų — gyventojai yra daugiau prisirišę prie religijos nei anksčiau. Bažnyčios visuomet pilnos. Net kai kurie rusų emigrantai, pasinaudoję tuo faktu, kad čia Pabaltijo valstybėse yra daugiau pravoslavų bažnyčių nei Rusijoje, — dalyvauja pamaldose arba krikštija savo vaikus.

KOLONIALIZMAS

Jei URSS primeta vakarams kolonializmą. bet patys nei Nukelta i 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

SVEIKINAME XIV ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ KREPŠINIO ŽAIDYNIŲ DALYVIUS, LINKĖDAMI GRAZIOS SPORTINĖS KOVOS IR JAUNATVIŠKO DŽIAUGSMO SVETINGOJE TORONTO LIETUVIŲ KOLONIJOJE.

MŪSŲ DARBAS, MŪSŲ JĖGOS, TAU TĖVYNE LIETUVAVA

XIV Š. Amerikos lietuvių žaidynių Organizacinis ir varžybinis Komitetas.

JAUNIMUI Į TORONTĄ SUPLAUKUS

Kaip ir ūkininkas išėjęs į kontinento gyventojų susidolaukus džiaugiasi gražiai užaugusiu derliu, taip ir Toronto lietuvių kolonija ši savaitgalį galės džiaugtis suvažiavusiu iš JAV ir Kanados lietuvišku sportuojančiu jaunimu, kurį čia sutrauks mūsų tautinio sporto šventė—XIV Š. Amerikos lietuvių krepšinio žaidynės. Nėra abejonės, kad keturios sporto salės bus užpildytos jau naujai, už Lietuvos ribų, užaugusia karta, kiek skirtinga nuo nepriklausomybės laikų, tačiau besielojančia ne tik sportiniu gyvenimu, bet ir mūsų Tėvynės darbais, kadangi labai dažnai sportininkas randamas ne tik sporto klubo, bet taip pat ir skautų studentų ar kitų organizacijų eilėse.

O sportas, kaip priemonė būti stipriam fiziškai ir dvasiškai kituose darbuose, yra tas elementas, kuris neleidžia jau nuoliui (palenkiama tai i viena, tai i kita pusę) paslęti vien tik įvairių „bitlių“ ar gatvės gyvenime, bet nematomai jį užgrūdina sėkmingai kovoti su sutiktom įvairiom klūtīm, paruošia jį ateities gyvenimui. Tad neuostabu, kad sporto reikšmę jaunuu liui supranta visos kultūringos pasaulio valstybės — ta tos, turėdamos tam reikalui net sporto ministerijas, arba remdamos sportines organizacijas.

Turime džiaugtis, kad JA V, Kanados ir Australijos didesnės lietuviškose kolonijose, gyvuoja lietuviški sporto klubai, kur sporto „sirgaliai“ klubingai praleidžia laisvalaikį, rungtyniauja su kitais lietuviškais klubais, nėra vien tik sportinė „bazė“ išmėginimui jo ronkos taiklumo, me tant kamuoli i krepšį ar kертant baltą kamuoliuką per tin klą. Ne, Sporto klubas emigracijoj vaidina dvi roles: lietuvių palaiškymo ir fizinio lavinimo. Ir abu veiksniai yra labai reikšmingi, nes pav. ką negalėtų padaryti mūsų tautos reklamai studentai, skautai — tas kartais pavyksta sportininkams, kovojant aikštėje ar sporto salėje su svetimtaučiais. Prisimenant šio

meįmą sportiniais įvykiais — reikia tikrai didžiutis, kad „Litsuanians“ vardas jau ne kartą buvo linksnuojamas sportinės spaudos puslapiuose, atžymint lietuvių net kaip šio krašto meisterius.

Bet po Toronto žaidynių, lietuvių ir Lietuvos vardas išplauks i dar platesnius vandenius, šį kartą i tolaus Australijos kontinentą, kur gūntąjį kraštą ir mūsų tautą iaukia tikrai didelė ir plati propaganda. Užtenka tik sumnėti, kad Australijos spauda jau šiandien reklamuoja būsimas rungtynes, o liepos mėnesį plačiai bus užsukti televizijos ir radio aparatų.

Daug balsų, mūsų rinktinės išvykos klausimais, jau pasirodė lietuviškojo spaudoj. Vieni norėtų matyti Š. Amerikos lietuvių rinktinę tik lietuviškai kalbančius žaidėjus, kiti — vien tik gerus krepšininkus, paliekant kalbą antroje vietoje. Be abejo, stiprius „kozyrius“ turi ir vieni ir kiti: mažą naudą bus iš silpnų krepšininkų, jiems pralaimėjus visas rungtynes, bet... taip pat mažai naudos bus mūsų Tėvynei iš tokių lietuvių tautos „reprezentantų“, kurie išsigs savo tėvų kilmės, išsigs net esą lietuviai!

Sunkios pareigos laukia Krepšinio Komitetą, kadangi mūsų rinktinės sąstatas privalo turėti ne tik sportinį, bet ir tautinį antspalvį. Sunku bus tuos du aspektus suderinti, tačiau prisiminus balandžio 4—5 d. d. žaidynėse dalyvaujančių šimtus sportininkų tokį „modus vivendi“ galima surasti. Ir to linkime iš širdies išvykos i Australiją organizatoriams, o Toronto žaidynių rengėjams — gero vėjo!

K. Baronas.

ŽINIOS IŠ AUSTRALIJS

— Australijos lietuvių visomis išgalėmis rūpinasi krepšinio išvykos įgyvendinimu ir deda pastangas galimai daugiau prisidėti prie kelionės išlaidų padengimo. Paskelbto Nukelta i 6-tą psl.

Pažinkime save ir kitus.

Padauguvio Lietuva

Petras Būtėnas

4.

1919 metų vasarą ir labai gražų ilgą rudenį ligi pirmojo sniego man mokiniui yra tekę išvaikšioti Braslavo apskritys du trečdalius ir žemę, kur i rytus nuo tos apskrities, taigi nuo 1920 metų Lietuvos valstybės ir Sov. Rusijos sienos. Minių pagrindinius punktus: Balmantas, Čeresai, Drisa, Drūja, Ikažnė, Jodos, Merai, Pagastas, Polockas, Slabada ir Braslano apskrityje: Apsa, Braslavas,*) Ožiūnai (Kazio-

*) Lietuvių tas vietas vadina: Apšas ir Brėslauja; tik apgūdę vadina: Opsa ir Braslav. NL red.

), Pelekai, Vidžiai, kurie visi su savo apylinkėmis iš Lietuvos atimti ir prie Sov. Rusijos prijungti.

Iš žemės, kur nuo Brasavo apskrities i rytus, taigi nuo 1920 metų sienos i rytus, etnografiniai charakteristikai imkime gaire, arčiausia Lithuania Propria rytinei ribai ir toliausia nuo Braslavo apskrities: anksčiau buvo minėta Šarkauščina, o dabar miniu Merus.

Merai, rus. Miory, miestelis, 10 km i vakarus nuo Lithuania Propria rytinės ribos, 22 km i pietvakarius nuo Drisos mst., 20 km i pietus nuo Dauguvos, taigi nuo Latgalos, ir i rytus 40 km nuo Braslavo aps. mst. bei 38 km nuo 1920 metų sienos. Merai prie to pat vardo ežero, iš kurio išteka Mera, slav. Merica — Dauguvos kairys — pietinis įtakas ryčiau Viatos žiočių, 23 km i pietryčius nuo Drūjos. Vandenvardis Mera turi šaknį m e r — vienodą su m a r — „marės, marios; jūra“ šaknimi, o to vardo upė teka baltų m a r — vietovardžių zonoje. Ir dėl to čia negali būti jokios kalbos ir apie Gudiją — Bielorusiją, ir apskritai apie bet kokius slavus.

Merai turi neseną ir labai didelę išpūdingą mūrinę katalikų bažnyčią lietuviškame krašte, kuriai įrengti, atsimenu dar vaikas, caro laikais po visą Lietuvą buvo renkamos aukos, o aukotojai gaudavo atviruką su tos bažnyčios paveikslu ir lietuvišku aiškinimu. Kai ten tada sukalojaisi, ši bažnyčia jau ir gerus vargonus turėjo, ir lietuvis vargonininkas šiočia dieną mūsų susirinkusiam būreliui pagriežė net ir lietuviškų melodijų.

Daug ko būtų galima priaiškinti apie tuos pačius Merus, minėtąsias stambesnes gyvenvietes, kaimus, dvi eiguilijas, rudens talkas (Kas nori betarpiškai pažinti lankomą kraštą, — jam visą paslaptį, visas reikiamas žinias t a l k o s u o s t a b i a i š i s d u o d a, u s a s o k i n e p r a s o m a s. Talkose nėra nieko užslėpto, ir jose nerasi jokios „politinės diplomatijos“), lietuviškus dainavimus, miškosargius ir išleikinių pušynų miškus, visokius „skipidarnus zavodus“ ir prisinešų ajerų guolius pakeleiviams, rietuavimą ir rudens uogas, paukščių viliojimus tam tikrais mēgdzdomaisiais garsais ir lietuviškais maldelėmis. (O tas miškosargis vos bekalbėjo lietuviškai, bet lietuviškai dar kaip reikiant tebedainavo), papročius, gyvenseną, trobesius, kunigus lietuvių ir visur net ir atgabtenuose slavuose, tebegyvą Lietuvą. Išlitsinai buvo graži ilga prievartinė „ekskursija“, ir jaučiausi, kaip savo tėviškės apylinkėse. Dabar praste suprantu ir anos tolimosios Šarkauščinos delegacijos pastangas ir troškimą savo apylinkės prijungti prie Lietuvos valstybės. Manau, kad ten visur nei tada, kada kur aš vaikščiojau, nei vėliau net ne ten atkeltųjų slavų neturėta kitų norų, be noro prie Lietuvos prisijungti. Juk jie ten i lietuvišką žemę ne savanoriais vyko: juos Maskvos kolonizacinė valdžia ten nulėmė nutremti.

* * *

Žemėlapyje įsižiūrėkime Braslavo apskrityje iškreivotą išsukaliotą raudoną liniją: du brūkšniukai ir taškas. Tai yra paskutinė Sov. Rusi-

jos dekretu, taigi ne laisvųjų sąlygų plebiscitu, pravarjotyji siena tarp Lietuvos valstybės ir Sovietų Rusijos, ir Lietuvai nebeliko kone visos Braslavo apskrities. Tuo būdu Lietuvos valstybė dabar niekur, nė net ties D r u j a, nebepraeina prie Dauguvos upės, taigi nebesusisiečia ir su Latvijos Latgala, latgalių — latvių tėvyne. O latvių (latgalių — latvių) kalba galutinai atsiškyrė nuo lietuvių kalbos, išsiškyrė iš lietuvių-latvių prokalbės apie kokį VII amžių po Kr., kaip jau buvo minėta, kada kaimynai nebal-tai savo agresijomis sujudo baltų pasaulį, net ir vakarinius suomių — ugrus (somus) bei rytinius suomių — ugrus, tuos abejus nuolatinius baltų kaimynus iš šiaurinės pusės. Toks ties Dauguva baltų latgalių — latvių izoliavimas nuo baltų lietuvių yra sąmoningas ir nežūmirštinas rusų bolševikų (= Rusijos imperijos!) aktas. Ko nepadarė ar nepriveikė padaryti carinė Rusija, tą padarė bolševikinė Rusija, betgi abi būdamos vienuodu politinių ir kolonizacinių tikslų. Panašu i M. Lietuvus — Karaliaučiaus srities likimą. Tuo tarpu Maskvos velikorosų tikslas ir pasiektas, bolševikiškai tariant, 12. %: ties Dauguvos vidurupiu dveji baltai durklu paremtosios rusiškosios politikos atkeltųjų slavų izoliuoti, o ties Nemuno žemupiu ir Kuršmarėmis D. ir M. Lietuva panašiai ju izoliuotos taip pat slavinais kolonistais.

* * *

Iš žemėlapyje jau išstebime, kiek vien Brėslaujos (Braslavo) apskrityje Lietuvai atimta lietuviškų vietovių: Apsas, Blažiškiai, Drūkšiai, Griūtūnai, Kalinkiskė, Miežionys, Pelekai, Pliusai, Ožiūnai, ar Ožionys (Kazionys), Sipavičiai (apie šiuos čia dar bus), Trapšiai, Vazgėliai — Vozgėliai, Vidžiai — vis miesteliai, bažnytkaimiai ar geležinkelio stotys su savo gyvenvietėmis. Kaikuriuos lietuvių net labai susipratusių ir gera ūkiškai susitvarkiusių lietuvių apylinkės. Reikia analogiškai spręsti, kad tų vietovių, kaip ir vsios Braslavo apskrities, gyventojai

lietuvių Maskvos yra iš savo sodybų i Rusijos gilumas ir tolumas išgabenti amžinosios prievartos darbams, tuo būdu, paagl rusofilo koncepciją, kad ir šioje apylinkėje nebeliktų lietuvių, taigi savaime i lietuviško klausimo. Bet tai ne demokratinis plebiscitas, tik kruviniausias genocidas! Nieko nepadarysi: „ant to“ ir visa Sov. Rusijos kolonizacinė imperija laikosi, vadinamajam laisvąjam pasauliui su tokiais švegeriškai kolaboruojant ir koegzistencijuojant. Kitaip kaip gi besuprasi?! To negana!

Štai neperseniai rusų okupuotoje Letuvoje buvo išspausdinta knygelė: D. Juknevičius, Zarasai — ežerų kraštas. 1957 m. 126 p. Ji turi ir to ežerų krašto žemėlapiuką, rodantį, kas iš Lietuvos valstybės Braslavo apskrityje yra Sov. Rusijos užgrobita. [Išdėmėtina, visos atimtosios gyvenvietės tame žemėlapyje rašomos ne lietuviškai, bet slavškai, — taip, kaip yra Maskvos įsakytą, pvz.: a) ne liet. Drūkšiai mstl., bet slav. Drisviaty, nors ten pat parašyta Drūkšų ežeras, nes, mat, jis yra palikęs Lietuvos valstybės pusėje; b) ne liet. Vazgėliai ar Vozgėlai bžk., bet slav. Vozgelince, nors ties tuo bžnytkaimiu Aparų ir Prūto ežerai Lietuvos valstybės pusėje lietuviškai užrašyti; plg. Vozgėliai k. Utenos aps. Anykščių vls.; c) liet. Vidžiai mst. teparašytas slav. Vidzy ir d) nuo jo i pietryčius liet. Blažiškiai bžk. terašomas slav. Blažiški, taigi nukastos pilnos — i a i galūnės. Ne senųjų gyventojų lietuvių ir ne Lietuvos reikalai, net ir ne demokratinės santvarkos (kurios Rusijoje dar nebuvo, nėra ir kaž ar kada bus, net ir Sov. Rusijai subyrėjus) gerovė tolimųjų atėjūnų ir komisarų paisyti, bet vien kolonizacinės Rusijos imperijos velikorosiškojo slavofilizmo. Be to, šiame žemėlapyje rusai neleidžia pažymėti ne 1920 metų sienos, kurios sutartį jie patys tada Maskvoje iškilmingai pasirašė. Faisifikuoja ma viskas ir meluojama net ne nesumirskinti!

* * *

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAILININKO ROMO VIESULO

meno darbų paroda, globojama JAV ambasados, vyksta Tokio, Yoseido galerijoje. Ja poniajose. Išstatyti 25 darbai: grafinės, litografinės ir tapybos, kurių tarpe ir dvi iš lietuvių Dainų litografijos.

KOMPOZITORIUS BR. BUDRIŪNAS KAŠO DAINŲ SVENTEI KANTATĄ

Kompozitorius Bronius Budriūnas, gyvenęs Los Angeles, Kalifornijoje, šioms Velykoms parašė „Vidi aquam“ ir Mozarto „Aleluja“ veikalus prirašė choro partiją.

JAV Lietuvių Bendruomenė Br. Budriūnui užsakė parašyti sekančią Dainų Sventei kantatą, kurią komp. atsidėjęs ir rašo.

Br. Budriūnas labai gerai sugeba rašyti žmonių balsams. Kadangi jis gyvai kūrė bings, tai ir jo vokaliniai kūriniai turi gerą pasisekimą.

LOS ANGELES

Balandžio 4 d. parapijos salėje Dramos Sambūrio vakaras. Pelnas Vasario 16-sios gimnazijai.

Balandžio 5 d., 12.30 v. p. Literatūros šventė: minimas Kr. Donelaičius, Liet. Raš. dr. 1963 m. literatūros premijos įteikimas.

Bal. 12 d. parapijos kieme ir salėje metinė skautų mugė.

Bal. 25 ir 26 dd. Assistance League Playhouse, 1367 N. St. Andrews Pl., Los Angeles 27, yra statoma trijų veikų komedija „Diagnozė“. Autorius Kairys. Režisuoja akt. Juozas Kaributas.

Rekolekcijos, kurias vedė T. J. Borevičius, buvo baigtos T. Dubois Oratorija: „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Ją išpildė parapijos choras (75 choristai), vedamas komp. B. Budriūno. Solistai buvo: Antanas Pavašaris, Birutė ir Rimtautas Dabšiai. Prie vargonų: Ona Metrickis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Anis Rūkas. ASMENŲ, DIEVYBIŲ IR DIDVYRIŲ VARDYNAS. 92 pusl. Kaina 3 dol. Leidinys gaunamas adresu: Mr. A. Rukas, 712 W. 17th Pl., Chicago 16, Illinois, USA. Leidinys brangiai išleistas.

„MINDAUGO NUŽUDYMAS“

Tokių vardu „Draugo“ premijuotas Juozo Kraliausko romanas žinovų vertinamas labai gerai, ne tik tiktai meniškai prasme, bet ir turinio istoriškumu ir praeities pažinimo prasme.

ROMANO IR POEZIJOS PREMIJOS,

skelbiamos dienraščio „Draugo“ vardu, įteiktos 1963 metų laimėtojams kovo 21 d. Jaunimo Centre. Akademiją atidarė akt. A. Dikinis. A. Augustinavičienė kalbėjo apie J. Gliados, B. Pūkelevičiūtės ir J. Kraliausko kūrybą. J. Kraliausko įteikiant 1000 dol. premiją už romaną „Mindaugo nužudymas“ (kalbėjo V. Mariūnas. Poezijos premija įteikta K. Bradūniui už „Si dabrines kamanas“. Koncertinėje dalyje dalyvavo sol. Pr. Bičkienė, J. Vaznelis ir M. Motekaitis.

NAUJI ABITURIENTAI VASARIO 16 GIMNAZIJOSJE

Kovo 16—17 dd. sėkmingai išlaikė sakomuosius egzaminus visi penki Vasario 16 Gimnazijos 9 kl. moksleiviai, kiek anksčiau atlikę rašomuosius darbus. Tuo būdu pirmą kartą per penkerius metus gimnazijos brandos atestatus gauna visi egzaminus laikę jaunuoliai. Naujosios abiturientų laidos laimingieji yra šie: Alizė Alisaitė, Birutė Forsterytė, Helmutas Liorenčas, Žibutė Povilavičiūtė ir Petras Vaitiekūnas. Atsiviekinimo su abiturientais iškilmės Vasario 16 Gimnazijoje surengtos kovo 24 d.

Vokiečių spauda dažnai informuoja apie naujojo Gimnazijos pastato statybą.

SU ŠEVCENKA DRAUGYSTĖ SU UKRAINIEČIAIS

Ne vien visoje Sovietijoje, bet ir Lietuvoje kovo mėn. iškilmingai minėtos ukrainiečių poeto Taraso Ševčenkos 150-sios gimimo metinės. Vilniuje įvyko vakaras, poetas minėtas ir kituose miestuose, net ir kolchozuose, išleista VI. Abramavičiaus veikalas „T. Ševčenka ir Vilnius“. Minėjimų tikslas — ryškinti Lietuvos ryšius su slavų tautomis. E.

Sol. A. Paškevičienė

su Šv. Kazimiero parapijos choru balandžio 4 d. dalyvauja koncerte Šv. Kazimiero salėje. Žiūrėkite skelbimą paskutiniame puslapyje.

● Vilniaus universitete apgyvendinti disertacijos filologijos mokslo kandidato laipsniam J. Bulota (jo tema: „A. Jasutis - Julmis“) ir Juozas Stokys („Kritinis realizmas A. Vienuolio 1917—1940 m. grožinėje prozoje“). Kovo 26 d. dalyvauja disertaciją Lilią Sudavičienę, temą: „1588 m. Lietuvos Statuto maskviško vertimo — redakcijos leksikos ypatybės“.

V. MYKOLAITIS - PUTINAS

KOVAS

Išėjusį dirvon artoją,
Išvirusį pirmąją vagą,
Čia pat iš paskos sekioja
Jo stropus palydovas —
Baltasnapis kovas.
Jis stveria čia vikšrą, čia slišką
Ir storu snapu knisinėja:
Tegu joks kirmis vagoj toj nelieta
Kur ruošia artojas sėją.

Myliu aš tą paukštį
Truputį nerangų,
Tačiau taip labai nuotaikingą.
Jis pirmas prablaivo pavasario dangų,
Kai net nežinau,
Ar čia lyja, ar sniega.
Myliu ir tą mėnesį — jo vienvardį,
Pavasario pirmąjį mostą,
Kai saulė ligonio dar neskustą žandą
Gaivinančiai rytą paglosto.

Susirėmė dvi prieštaringos galybės
Pusiausvyroį lygios nakties ir dienos.
Šviesa nugalės!
Vėlenoj, kur kovas kenkėjų
Vikšrus rinkinėja,
Pavasario saulė daigus sukilnos.

LEIDINYS APIE MONTREALĮ

Aušros Vartų parapijos kūrėjas Montrealyje T. J. Kubilius, SJ, „Žvaigždėje“ aprašė parapijos įkūrimą. Tą aprašymą sutraukęs į vieną vietą, iš kelių „Žvaigždės“ numerių, išleido atskiru leidiniu, įvardintu „Aušros Vartų Parapija Montrealyje“, 36 puslapių, su daugeliu iliustracijų, vaizduojančių ne vien parapiją, bet ir bendrą Montrealio lietuvių gyvenimą.

Aprašymo skyriai: Šaltas priėmimas, Pas Montrealio arkivyskupą, Naujos parapijos užuomazga, Pirmosios pažintys, Laikinos patalpos, Pirmos pamaldos, Medžiaginis kūrimasis, Sunku rinkti lėšas, Bažnyčios planai, Kasa tuščia, Jo Eminencija naujoje bažnyčioje, Karštas piknikas, Nauji draugai, Skirtumai del parapiją, Geri ir blogi parapijiečiai, Pamaldos, Choras, Gyvasis organizmas, Parapijos kūrėjai ir darbininkai, Klebonas ir žiurkės, Tėvai Jėzuitai ir t. t.

Daugybė atvaizdų vaizdžiai papildo tekstą. Tekstas, žinoma, klausimus sprendžiant grynai autorius požiūriu, kuris skaitytojui gali sukelti ir kitų minčių — ir dėl planavimų ir dėl vykdymo. Bet tai jau praeitis, kurios pa-

TREJOS DEVMETAIOS

VEDA DR. GUMBAS

HOLLYWOODAS IR VEDYBOS

Elizabeth Taylor ištekojo jau penktą kartą... Kitos „žvaigždės“ sugeba ištekti ir daugiau kartų... Yra ir tokių vyrų, kurie susituokia kelis kartus, kad katras net užmiršta, kelintą kartą tuokiasi. Todėl nenuostabu, kad aktorius, besituokdamas paklausė naująją savo žmoną:

— Brangioji, ar neatsimeini, kad mes kartą jau gal buvome susituokę?..

— Galimas dalykas, brangusis... Gaila, aš nevedu sutuoktinių sąrašo... — atsakė naujoji žmona.

keisti jau nėra galimybių. Leidinys kultūringai apibūdina, gražiai išleistas ir Montrealio lietuviams jis įdomus, vertas įsigyti.

LIETUVIŲ TEATRO „ATŽALYNO“

statomu Kosto Ostrausko dviejų vienaveiksmių dramų „Pypkė“ ir „Žaliojo Lankelejo“ spektakliai balandžio 11 d. 8 v. ir 12 d. 4 val. p. p. Jaunimo Centre. Pastatyme vaidina aktorai E. Vilutienė, K. Almenas, V. Juodka, J. Kelčius. A. Kurauskas, R. Stakauskas ir R. Vėžys. „Pypkė“ režisuoja D. Bylaitienė, talkininkaujant J. Blekaičiui, o „Žaliojo Lankelejo“ — J. Kelčius.

DIPLOMAI KNYGOMS

Sovietijoje kasmet rengiami konkursai atrinkti geriausiai išleistoms ir apipavidalintoms knygoms. Iš Maskvos prsiatytų 695 knygų (Lietuvai atstovavo 35 leidiniai) pirmojo laipsnio diplomais įvertintos dvi Lietuvoje išleistos knygos: S. Budrio knyga — albumas „G. Jokūbonis“ ir knyga vaikams „Gulbė — karaliaus pati“ (dail. A. Makūnaitė). Lietuvoje suruoštamame panašiam konkurse (žiuri komisiškai pirmininkavo dail. prof. V. Jurkūnas) pirmojo laipsnio diplomai paskirti 17-ai knygų, tarp jų, Maskvoje atžymėtų, dar J. Bilūno „Lidūnų pasaka“ (dail. M. Nukelta) ir 7-tą psl.

CHRUŠČIOVIENĖS PATARIMAS

Kai Rūta Kilmonytė - Lee paskambino į Maskvą, susijaudino ir sujudo visas Kremlius. Chruščiovienė šoko prie vyro:

— Nikituška, kas čia do prajovai? Ar tai vadas su vadu tiesioginiu laidu?

— Ne, Matronuška. Čia man ramybės neuoia vis tie lietuviai... Čia Rūta Lee, Hollywoodo žvaigždė... — murmėjo Nikita, kol jo sekretorius kadejos su Rūta anguskai.

— Ooo!.. Nikituška, greičiau tu jai leisk važiuoti į Lietuvą... Jei tu jai atsakysi, dar pagausi, kad aš pavydulinga... ir tau neleidžiu įsi leisti Hollywoodo žvaigždės... Koks gi tu tada didios tėvynės vadas būtum... — Gera! sakai, Matronuška. Bet tie litovcy — odin užas... (tie lietuviai — vienas baubas... — Ir Nikita sutiko Rūtai duoti leidimą...)

ATSPĖJO ŽVIRBLIAI

Kai prasidėjo antras pasaulinis karas, daugelis spenojo, kas jį laimės. Uokiu žingeiūmu pasinaudojo Vilniaus laikraščių pardavėjas ir, parduodamas „Vilniaus Kraštą“, šūkavo:

— Kas laimės karą? Kas laimės karą?

Smalsuoliai pirkto laikraštį ir spjaudėsi, nieko jame neradę, dami apie laimėjimą. Vienas tokių kreipėsi į pardavėją:

— Tu apgavikai! Apie karą laimėjimą nieko nėra parašyta tavo laikraštyje!..

— Kam dar rašyti? Ar negirdi, kaip ant stogų visi žvirbliai čirška: čiorčil, čiorčil, čiorčil... —

DŽIAUGSMO PRIEZASTYS

Susitiko du turistai — amerikietis su rusu ir abu pradėjo girtis.

Amerikietis: Mūsų valdžia patenkinta esti ir džiaugiasi, kai išsikovoja iš ūkininkų sutartis, kad jie nesės 100 procentų sėjos plotą... —

Rusas: O mūsų valdžia esti patenkinta ir džiaugiasi, kai piliečiai už ją paduoda 200 procentų balsų... —

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

22.

Tai buvo viskas, ką iš viso galėjo pasakyti Lauritėnienė. Ji jautė, kad, jeigu dar reikės išsakyti nors keletą žodžių, ji neteks jėgų ir valios tvardyti, ir viskas žus nebesugrįžtamai.

Kabinete kurį laiką tvyrojo neįtikėtina tyla. — Ką gi... Manau, patikėsimė drauge Lauritėnienė, — iš kažkokios begalinės tolimos lyg aidas atplaukė žodžiai, vos pasiekdami jos sąmonę.

Tik tada Elė suvokė, kad visa tai liečia ją, kad buvo pasakyta garsiai ir kad šiuos žodžius pasakė ne kas nors kitas, o Lengvenis.

Vyriausiasis redaktorius linktelėjo galva ir, nurinkęs nuo stalo eskizus, ištisė Elei. Ji lyg nesava ranka paėmė lapus. Padėkojo. Dar kartą apžvelgė buvusius kabinetą. Nusilenkė docentui Klimui.

Atsidūrusi gatvėje, Elė pamažu pradėjo atsipeikėti.

Viskam reikia laiko. Sąlygų. Atmosferos. Bent jau turėtų polinkį lengvai pėsčiomis kiti maniera, improvizuoti, tegul ir svetimu balsu. Elė ir šito negalėjo. Viskas turėjo gimi tik iš savęs — per skausmą, darbą, įsiejiojimus. Nugaltint savyje minties sustingimą ir vaizduotės inerciją. Racionalizmas. Dargi mokykliskumą. Kas pasikeis nuo to, kad ji iš neviltingos akipiešioskių sumelavo meno tarybai?

Pirmąją troleibusų sustojimo aikštelę Elė Lauritėnienė praėjo visai nepastebėjusi. Prie antrosios stabtelėjo, bet neilgam. Tik pusiaukelėje ji pagaliau prisivertė įlipti į pustūštį troleibusą.

Gūžiai aidėjo jos žingsniai ir tuščiame bute. Nerasdamas sau vietos, laukė pereinancio Pauliaus. Reikėjo gi su kuo nors pasidalinti pergyvenimais. Elė jautė, kad, išliejus bent dalį to, kas susikaupė pastarosiomis dienomis, žymiai palengvėtų. Reikėjo pagaliau kažką nuspręsti ir dėl ateities. Įkurdinti dukras vaikų darželyje vilties nėra. Žmonės laukė eilės po metus ir daugiau. Įsiejoti namų darbininkės? Ji žinojo Pauliaus požiūrį. Naudotis samdoma darbu jėga jam atrodė neetiška. Dar daugiau — miescioniška. Ne kartą Lauritėnas pašaipiai užsimindavo apie bendradarbius, kurių žmonės niekur nedirbo, bet laikė tarnaites. Elė irgi neviliojo perspektyva įsileisti į namus samdytą žmogų, naudotis jo paslaugomis. Ji tiesiog neįsivaizdavo, kaip galėtų paliepinėti arba duoti nurodymus. Bet kuo geresnėje padėtyje už samdomą namų darbininkę buvo dabar ji pati? Ir ne tik dabar — prieš metus, dvejus, penkerius... Kad vaikai ją vadino mama, o vyras, šiaip jau šaukias vardu, prieš kitus titulavo žmona? Ir niekas jau nemokėjo algos. Niekas nevertino ir nerado reikalo apskaičiuoti jos darbo. Nepriklausė ji jokiai profsąjungai.

Ligos atveju nebuvo prasmės reikalauti biuletenio. Negalėjo tikėtis, kad kas nors pasiūlys keliolapi... —

Meilė? Pasiaukojimui ribų nežinanti motinos širdis? Amžiams sujungti dviejų žmonių likimai?.. Kiek daug gražių, pakilių žodžių parašyta apie tai. Purpuriniu poezijos šydu apgaubta. Pačiame švenčiausių jausmų altoriaus centre pastatyta. Bet užtenka prasiskaldyti smilkalų dūmams, priltiti sidabriniam varpelių aidui, ir visos šios poetinės abstrakcijos igauna pernelyg konkretų pavaldą. Proziška. Subitintą.

Ko reikia iš moters, motinos, kad ir tokiomis sąlygomis ji jaustųsi laiminga? Iš meilės, pagarbos, dėkingumo krislelių, kuriuos taip šykščiai dalina ją supantys, susikurti iliuzorinį sostą? O gal priešingai — sąmoningai ir besąlygiškai atsisakyti savęs, išmokti dargi kitų egoizme, nedėkingume įžiūrėti didžiulį moters pašaukimo prasmę?

Argi taip jau be pagrindo iš šimtmečio į šimtmetį keliauja mitas apie palaimingą motinystės jausmo grožį, didybę?..

Elė norėjo būti laiminga. Ir juo gyvenimas rūščiau daužė iliuzijas, juo aiškiau Elė juto augantį laimės troškulį. Dr ne taip seniai, kai nakties tyloje ji dirbo, palinkusi prie savo eskizų, retkarčiais jos klausą pasiekdavo garsai, panašūs į šaltinio čiurlinimą. Ar tai nebuvo laimės šaltinis — ji nežinojo. Bet tai būdavo toms rėtomis akimirkoms, kai jai pavykdavo piešinių išreikšti bent dalį to, ko ji siekė... —

Artėjo vakaras, o su juo ir įprastinė ruoša.

Lauritėnas vis negrįžo. Elė sumigdė vaikus ir vėl ėmė laukti. Prabėgo dar valanda. Antra. Trečia. Pritilo gatvėje troleibusų gausmas. Už sienos — gretimame bute — radijas transliavo kurantus.

Elė pasijuto dar vienišesnė. Ji apžiūrėjo miegančias mergaites, stabtelėjo svetainėje. Tylu ir neįkaujamai pasirodė jai čia — tarsi kapinyne. Dursys ir vyro kabinetą buvo praviros. Ji uždegė šviesą ir įėjo. Ant stalo mėtėsi kažkoki brėžiniai, statybinių normų lentelės. Keletas rūmų fasado eskizų. Labiau išbaigtų ir vos pradėtų. Klasikinis atikas su respublikos herbu... „Tarybų rūmų projektas“, — sumetė ji ir buvo atidžiau beįsižiūrėti į piešinius. Staiga jos dėmesį atkreipė neužklijuotas vokas. Ji pasilenkė ir perskaitė: „Elei“.

Nutirpo visa. Krūtinėje atsirado skaudus tuštuma. Išėjo? Išėjo visiškai? Ir kaip tik dabar, šiandien, kada jai taip sunku!

Tai būtų — ji nežinojo kito žodžio — tolygu išdavystei. Nesvarbu, kad ji pati ano pokalbio metu ragino jį pasirinkti. Rytis. Ne, tik ne dabar... —

Virpančiomis rankomis Elė praskleidė voką. Keletas banknotų ir mažiatis laiškutis, greitiosiomis parašytas ant braižybinio popieriaus skiautėlis:

„Pinigai kilimui, apie kurį tu kalbėjai, Paulius“. Lauritėnienė perskaitė dar kartą. Ir dar: Rodos, pasakyta buvo visiškai aiškiai. Ir visgi ji bijojo patikėti. Kodėl jis šito nepamakė žodžiu, nepadavė pinigų ir rankas?

DR. A. GRIGAITIS.

Kovo dėl ilgo gyvenimo

MONTREAL

7.

DARBAS

Darbas yra ilgo gyvenimo šaltinis. Geriausia apsaugoja žmogų nuo senėjimo atatinamas amžiui užsiėmimas. Mėgiamas darbas daro gyvenimą laimingą.

Gyvenimas turi turėti tiksą ir būti prasmingas, kas išsukia pas žmogų norą gyventi ir dirbti.

Tingūnystė yra priešinga gamtos dėsniams. Niekas taip neardo sveikatos kaip ilgą ne veiklą — fizinę ar protinę. Hipokratas sakė: „Daugelis žmonių yra šaltinis nesveikatos ir visų turėtojų. Gi proto darbingumas duoda sveikatos stiprumą.“

Vokiečių gydytojas K. Gufelandas yra pasakęs: „Nėra tokio atsitikimo, kad tingynis sulauktų senatvės. Gyvenimas be fizinio ar protinio darbo yra neįmanomas gyvenimas, pagrįstas nesveikata ir panašus į vandenį baloj.“

Mokslininkas Sloneker darė tokius bandymus: viena baltųjų pelių grupė buvo laikoma taip, kad negalėtų judėti, antroji turėjo veikti fiziškai. Antroji grupė gyveno ilgiau. Ir senatvę žmogus privalo kę nors dirbti — fizinę ar protinę darbą. Ir senatvę dirbantis žmogus neturi užmiršti judėjimo — pasivaikščiojimo, ar atatinamo žaidimo, sporto, gimnastikos. Fiziniai judesiai sulaukia raumenų atrofiją — silpnėjimą, gerina kraujo apytaką, kvėpavimą, maisto apytaką, nervų sistemą. Daugelis garsių žmonių iki gilių senatvės dirbo, kūrė garsius meno dalykus, darė atradimus. Tolstojus sakė, jog jo protas geriausiai dirbo 60—70 m. amžiuje. Gote 75 m. kalbėjo apie vis daugiau besitartinantį jo sielą pavasarį. Jis parašė „Faustą“ turėdamas 80 m., Valteris 84 m., Edisonas 84 m., Hippokratas (senovės graikų gydytojas) tęsė darbą iki pirties. Vokiečių žymus gamtininkas Humboltas rašė savo veikalą „Kosmos“ iki 90 m. amžiaus.

Nuovargis ir poilsis.

Nuovargis yra normali protinio ar fizinio darbo pasekmė. Nuovargis reikalingas poilsio. Svarbiausias raumenų ar proto poilsis yra miegas. Kasdien poilsui skiriama naktis. Miegodami mes atgauna-

me visas prarastas darbo metu jėgas. Miegas turi labai didelę reikšmę žmogaus sveikatai palaikyti. Todėl miegamas kambarys turi būti erdvus, saulėtas, gerai vėdinamas, atidarant langus.

Einant gulti neapsunkinti vidurių valgiu.*) Jei leidžia oras, miegoti prie atviro lango.

Gerai sutvarkytos darbo ir poilsio valandos žmogų apsaugoja nuo pavargimo, leidžia pilnai dirbti proto ir fizinį darbą ir būti sveikam.

Žmogui būtina reikalingos kasdieninės savaitinės ir metinės poilsio atostogos.

MIEGAS.

Miegas turi tamprų ryšį su darbo ir proto sveikata. Miegas yra geriausias poilsis, kuris grąžina energiją kūnui, ypač nervų sistemai — smegenų žievėms, kurios yra proto šaltinis. Miegas ypač svarbus vaikams, seniems žmonėms, ligoniams. Gilus miegas ligon — ligos persilaužimo gero pusė ženkla.

Normalus miegas apsaugoja organizmą nuo pervargimo. Nedamiojimas išsukia nervų sistemą, padidina kraujospūdį, sumažina apetitą, net kartais gali priversti prie pamiršimo.

Nedamiojimas dažnai yra viso kūno nusilpimo, susirgimo priežastis. Nedamiojimo žmonės paniurę, nekalbūs, be ūpo, nervingi ir t. t. Dėl nedamiojimo kenčia ne tik nervų sistema, bet ir širdis, kraujotaka indai, virškinimo organai, kyla kraujo spaudimas, atsiranda širdies infarktai, spazmai (angina pectoris). Nedamiojimas, nemiga — tai savo rūšies nuodai.

Naktis skirta poilsiui — miegui, o darbui diena.

Miegas — geriausias vais-

*) NL red. suabejojo dėl pasakymo „neapsunkinti“. Jei tai reikia suprasti kaip persivalgymą, tai tas suprantama, bet jei iš viso prieš miegą nevalgyti, tai nebūtų tikslinga ir praktiška. Nes maisto virškinimas — nesąmoningas procesas, kuriam miegas nekluduoja. Sunkus darbas fizinis ir protinis — nesiderina su maistu apsunkintu virškinimo latakais; miegas gi virškinimo netrukdo.

PUIKIAI ATŠVĖSTOS A. MASEVICKIAUS SUKAKTUVĖS

Kovo 14 d. tikrai buvo brangi ir maloni suruošta Andriui Masevickiui gimimo ir 50 metų sukaktuvių staigmena.

Pavakariop į naują puikią ir šaunią Masevickių rezidenciją sugužėjo pušos jų artimųjų ir draugų ir priešių mašinos. Neužligo atvažiuo ir Andrius ir nustebo išvydęs tiek daug pažįstamų, bei visą savo šeimą su anūku priešaky. Greit paaiškėjo staigmena ir šeimnininkas įjungė į pagelbą visuomet nepalstamai ir maloniai šeimnininkei, aprodančiai savo sakyčiau pilį. Pirmą kartą atsilankiusiems ir buvo kuo įdomau-tis — stebėtis. Didžiulę kelių šimtų akėrių nuosavybę, beveik prie USA sienos apsup-ta reto grožio kalnais, ant uoloto kalno viršūnės pasipuše gražiu ištaigingu 3-jų aukštų namu — pilaitė. Vien tik per tris aukštus besitiesias su trimis didžiuliais židiniiais, milžiniškas pečius pareikalavo virš 200 tonų granito. Pasirodo, neužligo pilaitė pasipuše gražios lauko — atviro-romis verandomis, didžiuliu čia pat dirbtinu (užtvėn-tu) dviejų aukštų ežerui, ale-jomis ir t. t. Šeimnininkas sve-čius paskraidino su „skidu“, o tai daugeliui buvo staigme-na.

Prieš pat nuostabiai puikiai — ištaigingai ir skaniai paruoštas vaisės — nukraut-ty gėrybėmis stalus, buvo pasveikintas solenizantas ir jam įteikta daug gražių ir brangių dovanų jų tarpe sve-čių vardu puikus paskutinės mados meno, mūsų meninin-kų didelis paveikslas.

Tėv. K. Pečkys gražiai ir šiltai žodžiais apibūdino sole-nizanto dosnumą, o įn. J. Bu-lota apibūdino Masevickių dar-bštumą, sumanumą, nurodė visiems mums kaip pavyzdį bei linkėjo visų vardu sėk-mės. Sugiedota jam ilgiausiu metų ir griausmingų valio!

Didžioje marmuro take-liais ir kilimais išklojtoje salė je sukosi poros pagal P. no Vito miklių pirštų akordeono akordus. Nors ir po vidurnak-čio, bet nenoromis teko atsi-

tas nuo rūpesčių. Laikas, pra-leistas miege, nėra žuvis. Mie-gas duoda džiaugsmą, nes miegas grąžina išeikvotą ener-giją. Pailsėjus — po miego dar-bas yra žymiai našesnis. Vidutiniškai suaugęs žmogus reikalingas 7—8 valandų mie-go, kūdikis 10 mėn. — 16 v., vaikas 2—3 m. — 12 val. ir t. t. Šios normos yra apytikrės. Kiekvienas žmogus ir jo am-žius turi savo normas. Yra žmonių, kurie pasitenkina tru-mpu, 5—6 val. miegu ir jau-čiasi pilnai sveiki ir darbingi. Dešimt gerai išmiegotų naktų nepavadoja vienos ne-migo nakties.

Bus daugiau.

sveikinti solenizantą ir malo-nuosius Masevickius.

Dalyvis J. B.

KLB MONTREALIO APYLINKĖS

1964 m. vasario 16-tos dienos minėjimo, suruošto Plateau salėje, piniginių apyskaita.

Pajamos: \$
Gauta aukų prie
ėjimo 348.50
Gauta aukų už progr. 16.76
Viso pajamų \$ 365.26
Išlaidos: \$
Nuoma už salę 125.00
Taut. ženklukams mdž. 4.99
Salės sargui už patarną. 5.00
Salės mechanikui už
proektoriais operav. 10.00
Programos dalyiams
dovanos 10.60

„NL“ už skelbimus ir
spaudos darbus 23.00
„Tėv. Žib.“ už skelbim. 6.00
Viso išlaidų \$184.59
Grynas pelnas \$180.67

Montrealio apylinkės Sei-melio prezidiumas visiems programos dalyviams, asme-nims, prisidėjusiems kokių-nors darbu prie šventės ruo-šimo, lietuviškos radio valan-dėlės vedėjui ir visiems mie-liams tautiečiams, gausiai da-lyvavusiems mūsų tautos lais-vės ir Nepriklausomybės at-statymo sukakties minėjime, reiškiamė nuoširdžią padėką.

SEIMELIO PREZIDIUMAS.
BANKO „LITAS“ REIKALAI

Dvidendus „Litas“ skai-čiuoja už indėlius kas trys mėnesiai, o palūkanas už de-pozitus — kas mėnesį. Todėl kas nenumato savo indėlių iš-laikyti iki birželio mėn. galo, tiems dabar geriausia juos perkelti į depozitų sąskaitas.

Paskolų paklausa, kaip as-meninių, taip ir nekilnojamo turto, labai gyva. Būtų labai gražu, kad ir taupytojai, ypač senesnės kartos, galimai dau-giau santaupų pervestų į „Li-tą“ ir tuo būdu įgalintų pa-tenkinti visus paskolų parei-kalavimus. „Litas“ duoda tik pirmus „morgičius“ ir turtu arba žirantais garantuotas as-menines paskolas. Todėl visi „Lito“ investavimai yra visai saugūs. Lig šiol „Litas“ per 10 metų dar nėra nurašęs į nuostolius nė vienos pasko-los. O nuo nelaimių, kaip pav. gaisras, vagystės, tar-nautojų išalkvojimai ir pn. „Litas“ turi vieno milijono dol. draudimą. Visos svarbes-nės „Lito“ operacijos spren-džiamos bendruose Valdybos ir komisijų posėdžiuose, pir-mininkaujant notariui J. Ber-notui, griežtai vengiant bet kurios investicijų rizikos.

„Pusė Kanados kredito uni-jų dividendus už indėlius mo-ka žemiau 4% ir tik 20% mo-ka 5% arba daugiau. Tuo bū-du „Litas“ su 4½% yra vidu-ryje ir jeigu tik jis augs spar-čiau, tai jau ateinančiais me-tais galėtume pasiekti 5% ir susilyginti su pajėgiausiomis kredito unijomis.

ST. CATHARINES, ONTARIO

K. L. B-NĖS APYLINKĖS

valdybos ruošiamas artimiaus-parengimas įvyks gegu-žės mėn. 3 d., — Motinos Die-nos minėjimas. Dienos paskai-tininke kviečiama ponu J. Damušienė, iš Detroito. Šešta dieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami A. Stygienės ir V. Tautkevičienės, smarkiai ir kruopščiai ruošiasi kuogra-žiau šiame minėjime pasirody-ti su dainomis, eilėrašciais ir tautiniais šokiais. Taipogi projektuojamas suruošti pa-vasario pasiūlinksinimas, jei tam bus palankios aplinky-bės. Mūsų mažai ir vieni susi-rinkę tokio parengimo išlai-dų nepadengsime, turime tu-rėti svečių iš Detroito, kitaip ir nuostolius patirsime. Todėl visus kviečiame atsilankyti.

ŠALPOS FONDUI

aukų rinkimas nenumatomas. Bet tai nereiškia, kad vindso-riečiai ne gerasirdžiai. At-virkščiai. Beveik kiekvienas individualiai metų eilę šelpia savo tautiečius, esančius Sibi-re, Vokietijoje ar Lietuvoje. Šelpia ne dešimtinėmis, bet šimtinėmis ir tūkstantinėmis. Pav. Ed. Z. šalpai yra paau-kojęs per 5 tūkst. dolerių, ki-ti kiek mažiau, bet irgi po ke-lis tūkstančius. Iš Tėvynėje vangstančių brolių susilaukia-me gilių padėkos laišku. Bet jei atsirastų, kas norėtų paa-koti Šalpos Fondui, prašome auką įteikti įn. A. Stygienei ir nurodyti, kam aukojama, pav. Vasario 16-sios Gimna-zijai, seneliams sušelpiti ir t. t. Metų gale aukos bus pa-siųstos centrui į Montrealį.

SEŠTADIENINĖS

MOKYKLOS

nelanko tik penki vaikai, iš bendro 29-nių mokyklinio am-žiaus vaikų. Būtų gražu ir lie-tuviškumo atžvilgiu naudina-ga, kad ir šie pradėtų mokyk-lą po Velykų lankyti.

SOLIDARUMO ĮNAŠAS

privalomas kiekvienam dir-bančiam apsimokėti. Valdy-bos nariai aktyviai solid. įna-šą renka, ir jau surinkta apie 60 dol. Visi, kurie dar šios pa-reigos neatliko, daugelis po 5-kių metų pertraukos, prašo-mi neatidėliojant atlikti. Du doleriai asmeniškai (ar paštu pasiųsti) įteikti kuriam nors iš valdybos narių. Solidarumo įnašas — tautinio susiklausy-mo žnekle. Tenelieka nė vie-no neapsimokėjusio!

PASKUTINIŲ DVEJŲ METŲ LAIKOTARPYJE

ūkinis gyvenimas Windsore pagyvėjo. Atsirado didesnė

darbo paklausa, fabrikai in-tensyviau dirba ir jaučiamas nejud. turto gyvėsnių užpirki-nėjimas, bei jo aukštesnė kai-na. Lietuvių, neturinčių dar-bo nėra, nebent laikinai atie-s-tų. Šitai turi įtakos ir pastebi-ma, kad ir mūsų tarpe pradė-dama supirkinėti namus ar apartamentus. Ar nereiktų per-svarstyti, ar negeriau pinigų investavimą, pakreipti į mies-to pakraštį ar prie ežero ūkių įsigijimą? Koresp.

GRAŽIAI PRAEJO SKAUTŲ ŠVENTĖ

Šv. Kazimiero proga skau-tai, iš visų apylinkų susirinko sekmadienį pamaliose, po ku-rų įvyko iškilminga sueiga. Jaunesniųjų skautukų praei-ka Dievui, Tėvynei ir Arty-mui, vyresniųjų pakėlimas į aukštesnius laipsnius. Pakėi-ta buvo į vyr. I ir V. Žemaitie-nė, dabar stiprokai įstraukū-si į jaunimo auklėjimą. Tevas B. Mikalauskas tapo apdova-notas už nuopelnus skautų veiklai ordenu.

Pagrindinę dienos kalbą pa-skaitė vienas iš jaunimo, ga-na žvaliai ir ryškiai Sv. Kazi-miero gyvenimą nušviešda-mas iš jaunuoliškos pusės. Ki-ti jaunuoliai pasireiškė su me-nine programa ir dainom.

Po iškilnių įvyko vadina-ma Kaziuko mugė, kurios me-tu svečiai buvo pavaišinti ka-va ir baronkomis.

Gražu yra ir naudinga mū-sų tėvynei toks organizuotas mūsų pusiasalio jaunimo auk-lėjimas. Įspūdingai atrodė uniformuotų vaikų priesaika prieš vėliavą ir susirinkusią visuomenę, lėja tik, kad ne-daugelis tėvų priima šį veiks-mą, kaip reiktų. Vos išaugę daugelis jaunuolių savo duotą iškilmingą priesaiką pamir-šo, nuo skautų nusisuko ir jų tėveliai, galima sakyti, irgi nebeturi jiems kontrolės.

Priesaika ar pažadas ar net duotas rimtas žodis yra dide-lis dalykas žmogaus gyvenime ir su šiais dalykais reiktų skaitytis norint būti patiems laimingais ir matyti tokiomis esant savo vaikus.

Berželis.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeliuoju.

6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostimų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŲ MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Ramt.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS - MAZAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q.

T. Laurinaitis

SLIDINĖKIME MĖLYNAJAME SLĖNYJE

— Vallee Blue Ski Centre —

VAL DAVID, PRIE 11 KELIO.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

OBJEKTIVUS ZODIS...

Atkelta iš 3-čio pusl.

kiek neatleidžia spaudimo pa-
vergtoms Pabaltijo valsty-
bėms. Čia derlius 1963 metais
buvo geras, tačiau maisto trū-
ksta: Estijos ūkininkai verčia
mi maitinti Leningradą, kai
latviai ir lietuviai turi aprū-
pinti maistu Sovietų armiją
Kaliningrado rajone (buvusi
Karaliaučiaus sritis Rytprū-
siuose), Baltijos valstybių
kaimynystėje.

Leningrado šeiminkės
maisto gaminimui naudoja du-
jas, gaminamas iš žibalinio
Estijos akmens, dvi didelės
elektros energijos centralinės
elektros energiją Leningrado
metro.

Bet patys estai neturi nei
gazo (dujų) nei elektros. Kai
myninio Narvos uosto sovcho-
zo direktorius skundėsi, nese-
niai laiške laikraščiui „Sovie-
tskaya Estonija“ Taline: „Tik
6 km (3½ mylios) mus skiria
nuo Baltijos centralės, 11 km
(mažiau nei 7 mylios) nuo
Narvos, bet mokykloje mūsų
vaikai priversti mokytis prie
žvakinės šviesos.

NEDATEKLIAI

Ištisa eilė žmonių yra įsikū-
rę Pabaltijo valstybėse, anks-
tyvesnės padidėjo, bet gyven-
tojams trūksta reikalingiau-
sų daiktų. Estija eksportuo-
ja elektros motorus netik ir
komunistinius kraštus, bet ir
Suv. Arabų respublikos (Egi-
ptą) ir kitas Afrikos šalis ir
i Kubą. Estams trūksta stiklo
langams, nežinint kad pats
kraštas tai gamina ir ekspor-
tuoja į Ceiloną, į Kambodžiją,
i Kubą, į Gvineją ir į Moroką.
Didelis vagonų fabrikas Ry-
goje tiekia vagonus beveik vi-
somis komunistinėms valsty-
bėms Europoje, bet latvių ge-

ležinkeliai vis dar naudoja ne
tinkamus ir suklerusius vago-
nus, gautus iš Vokietijos, kai
po karo reparacijos.

Šis išnaudojimas ir polti-
niai spaudimai, pakanka, kad
išsauti neapykantą čiabuvių
gyventojų. Kartojama, kad
net patys Pabaltijo komunis-
tai yra priešingai nusistatę
dėl „rusų okupacijos“. Jie,
mano, kad jei jiems patiems
būtų leista tvarkytis be rusiš-
kos itakos, jie galėtų sukurti
daug geresnę tvarką komuniz-
mo.

SKEPTICIZMAS

Išsiaiškinimai su estais, lat-
viais ir lietuviais atskleidžia
jų gilų skepticizmą dėl visko.
Jei jų paklausi dėl bendro po-
litinio atoslūgio — jie visuo-
met atsako: „Mus tai visiškai
nejdomauja. Jei įtempimo ato-
slūgis yra naudingas dėl UR
SS, — tai logiškai išeina mū-
sų nenaudai. Atoslūgis ir ko-
egzistencija pasmerkia mūsų
tautą likti amžinai URSS pa-
niekinta respublika. Dėl to
reikia mums ginti tautinį in-
tegralumą“.

Bet išsiaiškinus giliau, ten
ka konstatuoti, kad pabaltie-
čiai yra įsitikinę, kad okupaci-
ja jų tėvynių nesitęs amžinai.
Jie nežino iš kur reikia laukti
išgelbėjimo, bet jie tikisi, ne-
žiūrint visų blogybių — konf-
likto tarp galybių, nes didžiu-
ma jų vaizduojasi net atomi-
nį karą mažiau bausiu, nei jų
dabartinės gyvenimo sąlygos.
Jie mažiau viliasi pasikeitimu
sovietinio režimo tolimesnėje
ateity, pasikeitimu, kas jiems
atskleistų gal būt galimybę
atgauti vėl savo nepriklausom-
mybes.

Sulietuvino J. Viliušis.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

aukų rinkimo vajuas atsišauki-
me sakoma: „Tenelieka nė
vieno tautiečio, kuris nepa-
remtų šio svarbaus ir mūsų
sportuojančio jaunimo bei vi-
sų Australijos lietuvių tauti-
nėkanti ir su džiaugsmu
laukiamos Amerikos lietuvių
sportininkų atsilankymo šia-
me žemyn“.

— Iš Australijos atėjusia-
me laiške rašoma: Jau šian-
dien gauname daugybę už-
klausimų apie bilietus. Lietu-
viai bijo, kad gali pritrūkti bi-
lietų (panašiai galvoja ir aust-
ralai) ir reikalauja, kad aust-
ralams bilietai būtų pardavin-
jami tik saviškių paklausą pil-
nai patenkinus. Iš visų žen-
klų matyti, kad Š. Amerikos
lietuvių krepšinininkų viešnagė
bus didelė šventė visiems Aus-
tralijs lietuviams. Krepšini-
ninkai į Australiją išvyksta
liepos 7 d.

— Adelaidėje, balandžio 2
d., įvyks Europa — Australi-
ja vyrų ir moterų krepšinio
rungtynės. Už Europą žais
ateiviai — lietuviai, latviai, es-
tai, italai ir vengrai. Rungty-

nės bus transliuojamos per
Adelaidės radijo stotį. Trans-
liacijos metu bus reklamuoja-
mas būsimas lietuvių krepšini-
ninkų vizitas. Visas rungtyni-
nų pelnas skiriamas į Ame-
rikos lietuvių krepšinio rink-
tinės kelionės išlaidų padengti
mui.

— Krepšinio išvykos para-
mai pirmuosius 700 dolerių
sudėjo JAV ir Kanados lietu-
viai sportininkai savo metinia-
me suvažiavime. Išvykos vyk-
dymą pradėjus, pirmąją auką
(250 dol.) paskyrė Liet. Ben-
druomenės Chicago Apygar-
dos valdyba. Pirmosios aukos
(po 10 dol.) paštu gautos iš
J. Vaineikio (Chicago, Ill.) ir
J. Liaukaus (Brooklyn, N. Y.).

● Azerbaidžane, Baku mieste
koncertuose pasirodė iš Lietu-
vos atvykęs prof. B. Dvario-
nas. Jis dirigavo orkestrui
grojant Bramso, Beethoveno,
lietuvių J. Bašinsko kūrinius,
pats atliko savo sukurto Ma-
žąją siuitą.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už depozitus „Parama“ moka 4½% vieton 4¼% ir už

asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje,

bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis,

gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiksliai pirmadieniais ir penktadieniais.

TORONTO

PAGERBTAS
KUN. B. PACEVIČIUS

Naujam Londono liet. para-
pijos klebonui, kun. B. Pace-
vičiui, šv. Jono Kr. liet. para-
pija Toronte išskėlė puikias iš-
leistuves. Pamaldas atlaikė
pats Solenizantas. Gražiai gie-
dojo par. choras, vadovauja-
mas muz. S. Gailevičiaus. Esant
pilnutėlei salei, arti tri-
jų šimtų svečių, turtingą žo-
dį tarė parapijos k-to pirm.
Vyv. Aušrotas, palinkėdamas
kun. Pacevičiui gerą pasiseki-
mo naujose pareigose ir įteik-
damas naujai parapijai \$2,000
auką. Sveikinimo žodį tarė:
general. konsulas Dr. J. Žmuid-
zinas, bendruomenės vardu K.
Manglicas, kat. mot. d-jos —
O. Jonaitienė, choro „Var-
pas“ J. Račys, par. choro —
Br. Vitkus, prel. Balkūnas,
kun. P. Ažubalis ir pats sole-
nizantas — kun. B. Pacevi-
čius Londono pra. vardu pa-
dėkojo par. kom. pirm. But-
kus. Naujasis klebonas padė-
kojo visiems už parodytą jam
palankumą ir aukas, kartu
kviesdamas visus lietuvius
daugiau spieštis prie parapi-
jų. Meninėje programos daly-
je gražiai reišėsi sol. R. Stri-
maitis akomp. muz. S. Gaile-
vičiaus. Pagerbimas praėjo la-
bai jaukioje nuotaikoje, palik-
damas gražius prisiminimus.

FILATELISTAI IR
NUMIZMATIKAI

Prisik. parap. patalpose su
sirinkimais darys kiekvieno
mėnesio pirmąjį sekmadienį,
7 val. vak.

Klubas užsibrėžęs suburti
Toronte ir apylinkėje gyven-
nančius šios srities mėgėjus —
kolekcionierius ir bendromis
jėgomis savo rinkiniais ruošti
parodas, skatinant ypač mū-
sų jaunimą susidomėti šių rin-
kinių kolektaivimu, kuris nere-
tais atvejis materialinės nau-
dos duoda.

Tarpe šio klubo iniciatorių
yra ir tokių, kurie jau savo al-
bumuose turi surinkę visus
Nepriklausomos Lietuvos paš-
to ženklus, visas metalines
monetas bei popierinius bank-
notus, pradedant vienu centu.
Kai kas turi ir mūsų kuni-
gaikščių Lietuvai muštus mo-
netų vertingus rinkinius. Vi-
si tie rinkiniai kelių metų pri-
puolamo darbo, šiandien jau
turi didelę piniginę vertę. Bs.

PETER ZINKO

BARRISTER & SOLICITOR

ADVOKATAS IR NOTARAS

Tel. office: LE 1-1054

Res.: BE 3-2472

1 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ
ATSTOVYBĘ

R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030

Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II,

CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE

automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir

priimami kaip trade-in.

Visais automobilių reikalais kreptis:

Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi

didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių san-
dėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.

JUOZAS STALIORAITIS G. MC CALLEN

Namų tel. RO. 2-2407 Tel. Bolton 857-1030

Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors

Ltd. pasakius „collect charge“.

Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame

paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš sa-
vo prekybos.

Mūsų kainos žemiausios: naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevrolet,

tik \$ 2298.85. Įmokėjus \$ 298.85, balansas išsimokėjimui

tik \$ 18.72 į sav. 2 metų — 2400 mylių garantija.

Rašykite lietuviškai arba angliškai.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

SKAUTŲ RĖMĖJŲ ORGANIZACIJOS VEIKLA

Jau keletas metų, kai čia
gražiai veikia skautų rėmėjų
organizacija, gelbėdama „Žal-

Rušu, baigiančiu išparduoti
paskutines uniformas ir paty-
rimo ženklus.

S. Pranckūnas.

Nukelta į 7-tą psl.

Skelbimas nr. 20.

DIEVO KARALYSTĖ

Užbaigia Temos.

„Ir (taip) ateis Viešpats, mano
Dievas, ir (taip) visi šventieji
(bus suvienyti) draug su juo“.
(Zak. 14:5) Kuomet Dievo paskir-
tas laikas bus pilnai atėjęs, ku-
met pagonių viešpatavimo laikas
bus pilnai pasibaigęs, kuomet di-
džiosios suderinimo dienos (Evan-
gelijos amžiaus) aukavimas bus
pasibaigęs, tada kai „Vyriausis
Kunigas bus pabaigęs daryti per-
maldavimą nevien už savo kūną“,
t. y. bažnyčią, bet ir už visą „na-
mą“, ir už „visus žmones“, tuo-
met jis ateis laiminti visus. Jeho-
vos pasmerkimas arba mirties
basmė tuokart bus atimta nuo
žemės ir jo kojų suolelio padangė
vėl bus įsteigta ir pripažinta;
auklėjimas tiesoje ir teisingume ir
šventoje meilės dvasioje bus vyk-
domas, kol, Tūkstantmeties pa-
baigoje, visi, kurie norės būti tei-
singais, bus pasiekę tobulumą ir
susiaviję su Jehova, visi gi ne-
paklusnieji jau tuomet bus sunai-
kinti.—Ap. Darb. 3:23, Apr. 20:9.

Vartodamas prilyginimo pras-
mės kalbą Pranašas dar pasakė
daugiau ką apie aną dieną, kurio-
je žemė bus padaryta garbingu
Jehovos kojų suoleliu: —

„Aną dieną atsitiks, kad šviesa
nebus visai šviesi, nei nebus tirsta
tamsa. Bet ta diena bus žinoma
Viešpačiui, kuri bus nei diena nei
naktis; vakaro metu bus (aiški)
šviesa.“ — Zak. 14:6, 7.

Kaikurie sumaišė čia aprašytąją
„Dieną“ su „keršto diena“, kuri
yra „tamsybių ir suotemos diena“
(Joelio 2:2; Sof. 1:15), ir atrodo
kad tokiu būdu vertėjai mėginda-
vo suderinti vertimus. Bet ne taip
yra; Zakarijo pranašystėje pami-
nėtoji dalinai šviečiančioji diena
yra Tūkstantmetinė diena, nežin-
rint to, kad Teisingumo Saulė už-
tekės ir švies bei išblaskys nuodė-
mės ir prietarų bei mirties vadin-
gus išgaravimus. Tačiau ta diena
iš pradžių bus tik iš dalies šviesi,
dėlto kad ji turės darbo su nupu-
lusiomis žmonių giminėmis, ku-
rios bus sugrąžintos iš kapų ir
laipsniškai vedamos į tobulumą.
Turime palinksminti užtikrin-
imą, kad tą dieną, kurioje Jeho-

vos kojos bus pastatytos ant jo
pakojo, nebebus daugiau „tamsy-
bių“, ir kad Tūkstantmetinės die-
nos pabaigoje, vietoj didėjančios
tamsos, pasaulis bus pasiekęs Jeho-
vos pažinimo šviesos vidurienį ir
tos dienos saulė jau niekada ne-
nusileis.

Nurodymas į gyvojo vandens
upes, ištekančias iš Jeruzalės
tūkstantmetinėje dienoje, kuomet
Jehovos kojos stovės ant jo pa-
kojo (Zak. 14:8, 9), primena
mums kad panašiai liudijo Eze-
kielis (47:1-12) ir Jonas Apreikš-
tojas. (22:1, 2) Simbolinis gyvasis
vanduo, kuris tekėjo iš Tūkstant-
metinės karalystės sosto, parodo
mums atsteigimo palaiminimus,
kurių vaizdas buvo gyvasis van-
duo“, ir kas tik nori, gali ateiti ir
gerti; o vaisingieji amžinojo gyve-
nimo medžiai, kurių lapai išgyvys
žemės paduknuosius nuo visų jų
netobulybių.

Taip! „Aną dieną Viešpats bus
karalius visoje žemėje“, Jo Kara-
lystė, dėl kurios ištikimieji ilgai
meldėsi, tuomet bus atėjusi, ir tos
dienos pabaigoje Jo valia bus įvyk-
dyta žemėje, taip kaip ji yra vyk-
doma danguje. Tuomet Dievo pa-
kojis bus tikrai garbingas, kaip
parašyta: —

„Kaip aš gyvas esu, visa žemė
prisipildys Viešpaties (Jehovos)
šlove“. — 4 Mozės 14:21; Izaijo
11:9; Abakuko 2:14.

Jei perskaitės šią knygėlę pano-
rėsi įsigyti daugiau panašios Tiesos
literatūros ir platinti šią gar-
bingą ir palaiminančią Tiesos švie-
są tarp kitų savo draugų ir arti-
mų, žinok kad mes esame pasiren-
gę bendradarbiauti ir gelbėti kiek-
vienam norinčiam prisidėti prie
šio garbingo darbo. Šios knygos
leidėjai turi pilnus ir gražiai at-
spausdintus ir drobės viršelius ap-
darytus 1-mą ir 2-rą šventrašio
Studijavimų tomus, kuriuos prisių-
sime kiekvienam pareiklavusiam
už \$2.00 abudu. Galima gauti taip
pat ir kitokių knygų ir knygelėlių ir
traktatų, kokių turime. Rašykite
šituo adresu:

Temos pabaiga.

Kas įdomaujasi apie Tiesą, reika-
laukite knygų katalogą. Neturtin-
giems siunčiam (Veltui) mažas
knygesles ir traktatus. Pareikla-
vus, siųskite šiuo adresu: L. B. S.
A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley,
Ill., U. S. A. (61362)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON
IR U. S. S. R. PAGRASTU BEI ORO PAŠTU

Įvairios sudėties maisto siun-
tiniai iki 40 sv. (su įpakav.
44 sv.) Taip pat galima siun-
ti ir vienos rūšies maistą iki
40 svary.

Prašome reikalauti

mūsų maisto katalogų.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¼ svary svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.
- Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuokite bei rašykite, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val.
ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6886.

Ponia V. Juraitis.

Ponia M. Venskevičienė.

Savininkai A. ir S. KALUŽA.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315.

B. Krono įstaigos vyriausiasis štabas (iš kairės į dešinę): Elvyra Kronienė, R. Charters (kalno įstaigos vedėjas), E. Symons (jo padėjėjas), J. Hayes (sekretorė), A. Hordik (Burlington įstaigos vedėjas) ir pats Balys Kronas. Foto A. Jūraičio.

B. Krono įstaigos tarnautojų vardu gėles Elvyrai Kronienei (kairėje) įteikia įstaigos sekretorė J. Hayes. Foto A. Jūraičio.

De Polan (kairėje) 1962 metų geriausias pardavėjas įteikia taurę V. Catania (dešinėje) geriausia 1963 metų pardavėjui. Viduryje Balys Kronas. Foto A. Jūraičio.

HAMILTON

Š. M. BALANDŽIO 4 D. YRA RENGIAMAS LINKSMAS

KONCERTAS-ŠOKIAI

Programoje:

Choras, ved. sol. V. Verikačio, išpildys dar negirdėtas dainas.

Balerina ir solistai.

Vėliau: šokiai, grojant Benni Ferri orkestrui, bufetas, laimės staliukai ir turtinga fantų loterija.

Vieta: Slovakų salė, 1406 Barton Str. E.

Pradžią: 7 val. vakaro.

Įėjimas: suaugusiems 1.50 ir studentams 0.75.

Kviečiami visi.

A. Vartų parapijos choras.

VISUOTINIS LN NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyko kovo 15 d. Lietuvių Na-
mų Delta kino salėje. Jį atida-
rė p-kas St. Bakšys. Į prezi-
diumą išrinkti G. Palmer, K.
Mikšys ir J. Mikelėnas, kurie
dienes p-ku išsirinko G. Pal-
mer. Po valdomųjų organų
pranešimų ir diskusijų ėjo rin-
kimai. Į v-bos p-kus buvo 2
kandidatai: St. Bakšys ir Alf.
Patamsis. Slaptu balsavimu
gavo balsų:
St. Bakšys 278
Alf. Patamsis 186
Rasta negaliojančių 12
Viso balsavo 476
Susirinkime dalyvavo 100
narių, atstovaudami 487
akcijas. Tuo būdu susilaikiu-
sių buvo 11 balsų. Šis susirinkimas
buvo skaitlingiausias
akcijų dalyvavimu: iš 1000
parduotų buvo atstovaujama
beveik pusė.

Į naująją LN v-bą nariai
nutarė rinkti 10 asmenų. Iš iš-
statytų 12 kandidatų į v-bą
įėjo ir gavo balsų:
G. Palmer 397
K. Mikšys 352
V. Navickas 350
O. Stasiulis 347
Pr. Dauginas 313
(St. Catharines)

Alf. Patamsis 300
J. Rakauskas 290
Pov. Savickas 285
J. Šarapnickas 271
(St. Catharines)
F. Rimkus 235
Į kontrolės k-ją įėjo Ig.
Varnas, J. Mikelėnas ir K. Žu-
kauskas.

Svarstydami tolimesnę LN
kryptį, nariai vienu balsu nu-
tarė dėti visas pastangas gavi-
mui iš miesto leidimų perdūr-
ti Delta kino į 2 aukštus, ku-
rių pirmajame būtų didelė au-
ditorija tinkama krepšiniui, o
pusrūsyje klubas su kitomis
lietuviškomis patalpomis. LN
sklypą parduoti. Gavus reikia
mus leidimus, vėl šaukti visų
narių susirinkimą, kuris galu-
tinai tars žodį.

Susirinkimas visų nustebi-
mui po tokio ilgo ir audringo
pasiruošimo praėjo nuosta-
biai kūrybingoje dvasioje.
Prie to beabejo, daug prisidė-
jo savo patyrimu ir sugebėji-
mu vadovauti jam pirminin-
kavęs G. Palmer, kuris, kaip
matome, ir į v-bą gavo dau-
giausia balsų. Sk. St.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

SKAUTAI...

(Atkelta iš paskutinės
šio puslapio skilties).

įvertinta.
Po meninės dalies bus ge-
ram orkestrui grojant šokiai.
Veiks loterija ir bufetas su
įvairiais gėrimais ir skaniais
užkandžiais.

Paremkime ruošėjį gražias
pastangas. Tikslas kilnus ir
garbingas. Viskas mūsų jauni
mo laimėjimui ir tėvynės ateičiai.
Nepraleiskime šios malonios
Skulptūrai ir kt. E.

progos. Dalyvaukime kuo
skaitlingiausiai. Kviečiami ne
tik Neringos pusiasalis, bet
ir kaimyninių kolonijų tautie-
čiai. Tad iki pasimatymo St.
Catharines m. Slovakų salėje
balandžio 4 d. 6 v. v.

Rėmėjas.

Atkelta iš 4-to puslapio.

Bulaka), Vaidžanto „Dėdės
ir dėdienės“ (dail. S. Krasaus-
kas), Liet. liaudies menui,
Skulptūrai ir kt. E.

Pirmaujantis lietuvis

METINIS KRONO
ĮSTAIGOS POKYLIS

„Kiekvienas kareivis savo kuprinėje nešioja maršalo lazda“.
Napoleonas Bonapartė.

Mes daugiausia įpratę į žo-
džio menas sampratą jungti
tapybą, muziką, dainavimą,
skulptūrą, architektūrą ir pa-
našias joms sritis. Betgi ištik-
rųjų gyvenimo yra kiekvieno
je sakoje menininkų. Tai sa-
kydamas turiu mintyje hamil-
tonietį Balį Kroną, kuris
administraciniame, prekybiniame,
organizacijos ir vado-
vavimo darbuose yra pilna šio
žodžio prasme menininkas.
Savo nepaprastais sugebėjimais
panaudoję susidariusias
gyvenime aplinkybes, sudė-
stant jas subtiliu jautrumu į jo
numatytą mozaiką, jis šian-
dien iš eilinio beturčio imig-
ranto iškilo į aukštąsias sferas,
kurio asmuo ir sugebėjimai
yra žinomi daugumai
įvairių sričių hamiltoniečių.

Daugelis Hamiltono lietuvių
dar gerai prisimena Balį
iš tų laikų, kada jis nelaimių
prispaustas, su sulaužyta ir
parista ranka lankė mus namuose,
kaip eilinis draudimo
įstaigos atstovas. Kas iš mūsų
galėjo prileisti, kad po 10 me-
tų jis bus pralenkęs mus vi-
sus O dabar taip yra. Jis yra
savininkas didžiausios Hamil-
tone nekilnojamo turto par-
davimo įstaigos Kronas Real
Estate, kurios centras 366
Main St. E. ir skyriai 662 Fe-
nnel E. ir 442 Brant Str., Bur-
lington. Artimiausiu laiku nu-
matės dar atidaryti skyrių Oa-
kville, Ont.

Hamiltonė yra paprotys,
kad didesnės ir ekonomiškai
pagėjos prekybinės įstaigos
kasmet ruošia savo tarnauto-
jams ir svečiams (artimes-
niams įstaigos bičiuliams) ba-
lius salėse su geriausiais gėri-
mais ir skaniais valgiais. Kro-
no įstaiga tokį metinį pokylį,
septintą iš eilės, suruošė ko-
vo 14 d. Roberts Restaurant,
kuriam dalyvavo apie 150
svečių. Jis pasižymėjo retu
jaukumu ir precizine organi-
zacija.

Pirmiausia, atvykęs į salę
svečias, buvo pasitiktas paties
šeimininko, kuris keliais mei-
liais žodžiais (kas taip būdin-
ga B. Kronui), jau pačioje
pradžioje atima atvykusiam
bet kokį varžymąsi ar drovū-
mą ir visą būsimą vakarą iš-
karto padaro nuotaikingu. At-
sisėdęs prie išanksto numaty-
to stalo, svečias randa spaus-
dintą padėkos žodį, kuriame
B. Kronas tikrai nuostabiu
švelnumu iškelia dalyvių nuo-
pelnus jo įstaigai ir nežymiai
atstovams.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds
investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

ryškėjantį prašymą — visie-
ms bendradarbiauti su juo ir
ateityje.

Po poros valandų šokių, ku-
rių metu atskirai e dideliame
kambaryje esančiame įvairių
gėrimų bufete vyksta dviem
nenutrūkstamomis eilutėmis
„Help your self“, prasideda
oficialioji dalis, kurios metu
9-niems namų pardavėjams,
pardavusiems po \$ 8,000 ir
daugiau, įteikiamos asmeni-
škos premijos po \$200 kiekvie-
nam. Dar 4 pardavėjai premi-
jų negavo, nes buvo paskirti
ar ėjo atskirų Krono skyrių
vedėjų pareigas (managers)
ir tuo būdu prarado teisę mi-
nėtis premijas gauti. Taip,
kad iš viso Krono įstaigose
per 1963 m. po 8,000 dol. ar
daugiau uždirbo 13 jo tarnau-
tojų. Daugiausiai uždirbo ita-
las kanadietis V. Catania, pa-
daręs per metus per \$13,000.
Su apgailestavimu tenka pa-
žymėti, kad į premijuotų vie-
lės nepateko šį kartą nė vi-
nas lietuvis, o jų pas B. Kro-
ną dirba keturi: Panaviene,
Vl. Antanaitis, J. Mikelėnas
ir Zaranka. Praeitais metais
šių laimingųjų tarpe buvo Vl.
Antanaitis. Nuosirdžiai linkiu
visiems 4 tautiečiams šiais
metais pasiekti minėtų premi-
jų, ir kad jiems tai lengviau
pavyktų, mes visi padėkime,
pasinaudodami jų patarnavi-
mais.

Kiek aukštai B. Kronas
vertinamas Hamiltone, rodo
faktas, kad prieš kelis metus
liberalų partijos buvo išstaty-
tas kandidatų į federalinę Ka-
nados parlamentą ir tik per
plauką nelaimėjo prieš stipri-
ją tuo metu konservatorių
kandidatę, ministrę Fairclou-
gh.

Žiūrint į B. Kroną iš lie-
tuviško taško, tenka nuosir-
džiai pasidžiaugti, kad jis ne-
nuliutuvino savo pavarde,
nors gal labiausiai priklausė
nuo kitatautės kanadietiško
publikos, kaip tai padarė keli
lietuviai, dirbą tarnautojais
įstaigose, bet dargi radikaliai
sugriovė tą daugelio įsivaiz-
duotą mitą — esą lietuviška
pavardė kliudo prasimušti ar
išskirti kanadietiškoje visuom-
nėje. Jis pradėjo kaip lietu-
vis ir laimėjo, kaip lietuvis!

Būdamas stipriausiai įsikū-
rusių ekonomiškai, Balys ne-
atsako pagalbos ir lietuviš-
koms o-joms: loterijoms sta-
liukai, skelbimai ar aukos nuo
latos gauna iš jo paramą.

Šia tad prasme ir tinka B.
Kronui Napoleono posakis:
atvykęs į Kanadą eiliniu,
šiandien jis ekonominiame srityje
ir kanadiškoje visuomenėje
yra maršalas. Nepataikauda-
mas, bet su gryna lietuviška
ir nepavydulinga širdimi lin-
kiu B. Kronui ateityje atsiek-
ti dar gražesnių pasekmių.
Sk. St.

Atkelta iš 6 psl.

organizacijos pirmininkui Jo-
nui Dainorai ir kitiems valdy-
bos nariams: A. Visockui, Pa-
numiui ir K. Stankevičiui. Jie
yra daug paaukoję savo lais-
valaikio, darbo ir turėję su
tuo susijusių nemažai išlaidų.

Dabartinę v-bą sudaro: pir-
mininkas A. Zubrickas, vcp.
V. Gudaitienė, sekr. Juozas
Žemaitis, kasininkas V. Biliū-
nas ir nariai — A. Gverzdys
ir A. Stankevičius. Naujoji v-
ba jau turėjo du posėdžius. Iš
didesniųjų darbų užsimota ar-
timiausioje ateityje sutelkti pi-
nių pastatymui skautams bara-
kėlio Romuvos stovyklavietė-
je.

Čia tenka pasidžiaugti, kad
besvarstant šį opų skautams
klausimą, nuolatinis skautų
rėmėjas, „Žalgirio“ vietininki-
jos dvasios vadas tėvas Bar-
nabas Mikalauskas, pasižadė-
jęs vienas padengti II-jo bara-
kėlio išlaidas. Skautų rėmėjų
organizacija ir skautai nuosir-
džiai dėkoja mielam mecenatui
už tokią didelę auką.

Ateityje „Žalgirio“ vietini-
kija turės Romuvos stovykla-
vietėje du barakėlius, tai bus
didelis patogumas mūsų skau-
tukams!

Dar viena įdomi naujiena
mūsų pusiasaliui. Tuo po Ve-
lykų, balandžio mėn. 4 d. 6
v. v. skautų rėmėjai ruošia
St. Catharines mieste, Slova-
kų salėje, vakarą. Bus įdomi
meninė programa. Gros pui-
kos orkestras. Veiks loterija
ir bufetas su valgiais ir įvai-
riais gėrimais. Kviečiami ne-
tik vietiniai, bet ir tolimesnių

vietovių tautiečiai. Bus gera
proga sutikti prietelius ir pa-
žįstamus ir jaukiojo nuotaikoj
praleisti vakarą. Tad iki malo
naus pasimatymo! Kor.

PAREMKIME SKAUTUS!

Jau čia pat pavasaris ir va-
sara. Prasidės skautų iškilos
ir stovyklos. Abejais atvejais
jiems reikės pinigų. Tačiau
ne visi skautų tėvai yra ir bus
pagėjęs finansinškai. Dauge-
liui reikės paramos iš šalies.
Tokią pagalbą dažnai sutei-
kia skautų rėmėjų organizaci-
ja. Ir dabar, tam tikslui ji, no
rėdama sutelkti lėšų, ruošia
vakarą balandžio m. 4 d., 6
val. vak. St. Catharines mies-
te, Slovakų salėje, Welland
ir Page gatvių kampe. Bus
įdomi programa. Meninę dalį
išpildys mūsų atžalynas. Ha-
miltono šeštadieninės mokyk-
los mokiniai, vadovaujami
mokytojos A. Mikšienės, vai-
dins D. Augienės veikaliuką
„Žaislų krautuvė“. Veikaliu-
kas įdomus, ir mačiusieji šį
pastatymą yra susižavėję.

Antrame meninės progra-
mos dalyje — Niagaros pu-
siasalio skautų tautinių šo-
kių grupė, vadovaujama Jo-
nos Zubrickienės, pašoks ke-
letą tautinių šokių. Reikia pa-
žymėti, kad ši grupė jau yra
gražiai pasireikšusi. Nesenai
dalyvavo žiemos tautybų fes-
tivalyje Niagara Falls mieste,
pirmavo ten ir gražiai buvo
(Pabaiga nukelta į pirmąją
šio gi puslapio skiltį, apačioje
po Hamiltono žiniom).

KNYGOS - KNYGOS

GERIAUSIA DOVANA

Ig. Končius. MEDŽIO DROZINIAI	5.00
TOPOGRAFINIS ZEMELAPIS	25.00
L. Valiukas. LITHUANIA LAND OF HEROES	4.75
S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI	0.75
A. Vytenis. RAUDONOJI ŽVAIGZDĖ	0.75
VARPAS 1963 METŲ	2.00
A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA	2.50
B. Brazdžionis. VIDUDienio SODAI	4.00
A. Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS SLEIVYS.	2.00
LIETUVOS ZEMELAPIS	3.50
F. Moriac. GIMDYTOJA. Romanas.	1.75
Alė Rūta. LIKIMO KELIU.	1.50
B. Rutkūnas. SPARNUS MAN META PAUKSTES.	1.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	1.50
Dr. J. Kaskelis. KOMUNIZMAS BE KAUKES.	1.50
P. Jutulius. PO TOKSTANČIAIS KAUKIŲ.	1.50
B. Rukša. UGNIES PARDAVEJAS.	1.50
M. Romeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA.	0.25
K. Požėraitis. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	2.00
Z. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE.	0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKĖJIMAS.	1.00
B. Babrauskas. LIETUVOS KELIU.	1.00
J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS.	3.00
V. Čičiūnas. TAUTINIS AUKLEJIMAS.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI I D.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS II D.	5.00
A. Giedrius. MURKLYS.	1.80
M. Sleževičius. GYVENIMAS IR VEIKLA.	5.00
Baltijos Žuvėdra. GRANDINĖS.	1.50
St. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VEJĄ.	0.75
V. Tamulaitis. SUGRIZIMAS.	1.10
J. Mingėla. PATALES, PRIEZODŽIAI, PASAKOS.	3.50
A. Tulys. TOŽŲ KLUBAS.	3.00
B. Pakelevičiūtė. METUGES.	1.00
P. Orintaitė. MARTI IS Miesto.	0.75
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS.	2.00
K. Požėraitis. NUSIDĖJĖLE.	2.00
B. Rukša. ZEMES RANKOSE.	1.50
P. Orintaitė. TAFILĖ NUO KRAZANTES.	2.00
Dr. K. Gudaitis. ŽALGIRIO PERGALE.	1.00
Sv. Istorija. NAUJASIS IR SENASIS, ĮSTATYMAI.	1.00
J. Jankus. PIRMASIS RŪPESTIS.	2.00
L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS.	2.50
V. Kavaliūnas. KALNŲ GIESMĖ.	2.50
B. Gražulis. SUDUŽĘS VAIZDAS.	1.50
S. Pranckūnas. RIEDMENYS PERGALEI.	2.50
Rinktinė. KARALIAUS VAINIKAS.	2.00
St. Būdavas. RŪSTI SIENA.	1.40
St. Santvaras. PAKALNIŲ DEBESYS.	3.00
K. Barėnas. GIEDRA GRĮŽTA.	3.50
Ig. Seinius. VYSKUPAS IR VELNIAS.	3.00
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II tomai po	2.50
P. Abelkis. ATLIDŲ PAVESY.	4.50
B. Bruoga. DIEVŲ MISKAS.	5.00
W. Rymont. KAIMIEČIAI 3 tomai.	10.00
Varpas. SVARBUS METINIS LEIDINYS.	2.00
R. Spalis. ANGELAI IR NUODĖMIS.	1.50

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

**VIETA' šv. Kazimiero parapijos salė, 3426 Parthenais St.
PRADŽIA: 7.30 val. vakaro.
VISI kviečiami dalyvauti.**

Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5360 Beaubien,
Apt. 4. Rosemount.